

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6 — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Seles-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 26.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica števil. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Po atenski konferenci

Na atensko konferenco je svet gledal še z mnogo večjo pozornostjo, nego se že na splošno uveljavlja ob zasedanju stalnega sveta Balkanske zveze. Trije diplomatski dogodki so obrabali nase pažnjo Evrope in še posebej pozornost balkanskega prebivalstva samega, dogodki, o katerih se je po pravici pričakovalo, da bodo imeli poglavitno vlogo v atenskih razgovorih. Na prvem mestu je bil vsekakor pakt prijateljstva med Jugoslavijo in Bolgarijo, potem italijansko-angleški džentlmenški sporazum za sredozemsko področje ter milanski sestanek med turškimi in italijanskimi zunanjimi ministri. Seveda je bilo razen tega še drugega gradiva, ki se je imela konferenca baviti z njim, kakor nam pripoveduje sedaj tudi uradni komunikacije.

Da se je atenska konferenca izrekla glede bolgarsko-jugoslovenskega pakta absolutno pozitivno, je samo po sebi umljivo in ugotovitev, da ustrezno smotrom Balkanske zveze ter miroljubni stvari, je bila trdna vera vseh faktorjev, ki so se za ta pakt potegovali, ga pripravljali in končno realizirali. Pa vendar se ne sme prezreti, da so bili na delu zli duhovi, ki so izkoriščali ta pakt z razdiralnimi težnjami, nadejajoč se, da bo pripomogel ne k utrditvi kompaktnosti Balkana, marveč nasprotno k medsebojnemu nezaupanju. Parlamentarna akcija nekih opozicijskih faktorjev v Rumuniji, akcija, ki je poslegla po sumničnem napram temu paktu, je komaj malo za nami. Tudi na Grškem so se v opozicijskih političnih krogih sprožili pomisleki ob tej priliki, nekako iz istih nagibov, iz istega vira nezaupanja. Torej so neki faktorji v teh dveh državah, ki se bojijo, da bi moglo jugoslovensko-bolgarsko prijateljstvo v bodoče pomeniti ogražanje grških in rumunskih interesov; koliko so taka sumničarstva izhajala iz zunanjih krogov, zainteresiranih na zrahljavanju vezi med balkanskimi prijatelji, o tem si ni težko napraviti sodbo. Toda kakor se je pokazalo, tudi ni bilo težko, razpršiti pomisleke in atenska konferenca se je izrekla pozitivno in na zelo deciden način.

Napovedovalo se je, da se bo bolgarsko-jugoslovenski prijateljski pakt razširil še na druge balkanske države. Uradni komunikacije take napovedi ne vsebuje, kar je povsem prirodno, saj se more kaj takega podati šele, ko je diplomatska akcija povsem dozorela. Tega seveda še ni mogoče trdit. Vendar je konferenca smatrala za umestno, da uvrsti v komunikacije stavek, ki se izraža pričakovanje z obnovo prijateljskega sodelovanja med vsemi balkanskimi narodi. Z vsem tem je atenska konferenca izrekla popolno zaupanje v dosežene uspehe jugoslovensko-bolgarskega zbliznavanja ter manifestirala, da se vrši v prosep vsega Balkana.

Komunike je podčrtal pomen italijansko-britanskega džentlmenškega sporazuma za ohranitev miru in stabilnosti v sredozemskem področju. Nedvomno je res, da je povzročila doba sankcij, zlasti pa poostreitev odnošajev med Veliko Britanijo in Italijo veliko vznemirjenje v vsem predelu Sredozemskega morja. Prav zato se je občutilo kot veliko olajšanje, ko se je sklenil med obema državama sporazum, s katerim se zopet uvaja politika statusa quo. Znano je, da se je z angleške strani posebej naglasilo, da London s politiko obstoječega stanja nikakor ni mislil in ne misli garantirati sedanje meje vzhodno balkanskih držav. Kljub tej široki interpretaciji ostane resnica, da bo našlo sedanje stanje na osnovi džentlmenškega sporazuma še trdnjšo oporo in še prav posebno je res, da se z njim zopet pomirja atmosfera v mediteranskem področju.

Milanski sestanek med grofom Ciano in Ruđi Arasom se je z raznih strani tolmačil kot izraz ne le težnje, da se razprši turški nezaupljivi pomisleki glede italijanske politike v vzhodnem Sredozemlju, pa da se na pravi uvod v boljše odnose med Ankarom in Rimom, marveč tudi kot izraz prizadevanja, da stopi Italija v prijaznejše odnose z balkanskimi državami. Da je atenska konferenca odobrila turško stališče na osnovi poročila Ruđi Arasa, je razvidno iz splošnega komunikeja. Toda preko začetnih stopenj to prizadevanje vsekakor še ni dovedlo, kajti v uradni izjavi o vsem tem še ni ničesar konkretnega. Zunanji tisk posveča tudi temu poglavju veliko pažnjo, pričakuječ od nadaljnjega razpleta odnošajev v naznačeni smeri marsikaj koristnega. Saj se je v tej zvezi celo poročalo, da je pričakovati, da celo Albanija pristopi k Balkanski zvezi, kar bi pomenilo dejansko nekaj takega kot pristop Italije same. Nedvomno smemo za enkrat take vesti registrirati le kot znak, kako so razširjene domneve o novem pravcu italijanske politike napram Balkanu.

Da se je Balkanska zveza znova deklarirala k politiki Društva narodov, je vsekakor samo po sebi umljivo. S tem je tudi naglašeno, v kako tesnih prijateljskih vezeh namerava Balkanska zveza ostati do onih sil, ki gradijo mirovno

„MOČNO OBOROŽENA ANGLIJA JE NAJBOLJŠE JAMSTVO MIRU!“

Angleški parlament je z ogromno večino odobril stomilijardni kredit za izpopolnitev oborožitve — Pomembna Baldwinova izjava

London, 19. febr. d. Po tridnevni debati je spodnja zbornica davi okrog 1 s 329 prot 150 glasovom odobrila pooblastilo vladi, da najame posojilo za oboroževanje v višini 460 milijonov funtov.

Za debato, ki je bila zelo živahna, je vladalo v vseh političnih in diplomatskih krogih največje zanimanje. Vsi govorniki brez izjeme, tudi opozicijski, so odobrivali oborožitevno akcijo vlade opozarjajoč na blazno oboroževanje drugih narodov, ki vse bolj ogroža ne samo mir, marveč sploh obstoj demokratičnih držav. Vsi so priznavali, da bo močno oborožena Anglija najboljšje jamstvo miru in da Anglija ne more ostati prekrizanih rok in gledati, kako se drugi pripravljajo za napadalno vojno. Opozicijski poslanci so sicer kritizirali postopanje vlade, češ, da njena zunanja politika ni dovolj jasna in odločna. Kakor vladni, so se tudi opozicijski poslanci zavzemali za to, da se združijo vse miroljubne države v močno falango, ki bo mogla uspešno braniti mir in se zoperstaviti vsakemu napadu. Vodja delavske stranke major Attlee je pozval vlado, naj takoj sklene vojaški pakt s Francijo in Rusijo ter vsemi njunimi za-

vezniki, ker bo taka združena oborožena sila mogla odoliti vsakemu poizkusu rušenja mira.

Ob zaključku debate je povzel besedo predsednik vlade Stanley Baldwin, ki je ponovno naglasil, da hoče Anglija tudi v bodoče ostati zvesta Društvu narodov. Baš zaradi tega je vlada odločena okrepiti oboroženo silo britanskega imperija, da bo mogla uspešneje podpirati mirotvorna prizadevanja Društva narodov, a to bo obenem najboljša zaščita lastne varnosti. Oborožitev Anglije ni namerjena proti nikomur in nikdar ne bo služila kakim napadnim namenom. Toda odkrito pove, da služijo oborožitev Anglije ne samo lastni obrambi in varnosti, marveč tudi obrambi Francije in Belgije v skladu s prevzetimi obveznostmi, prav tako pa tudi zaščiti vsakega naroda in vsake države, ki bi bila napadena. Ne da bi dala za to kakršenkoli povod. Prehajajoč na kritiko Bele krite, češ, da angleška zunanja politika v tej deklaraciji vlade ni dovolj pojasnjena, je Baldwin opozoril na nedavno izjavo zunanjskega ministra Edena in znova poudaril, da Anglija ni izgubila upanja, da bo prišlo do sklenitve nove lo-

karnske pogodbe, ki naj zajamči mir in varnost na zapadu. Slej ko prej pa se bo Anglija zavzemala za to, da se bodo zavarovale tudi meje vseh drugih evropskih držav. Anglija ostane pobornica ideje kolektivne varnosti.

Zbornica je z velikim odobravanjem sprejela izjavo predsednika vlade in nato s prejšnjo večino izglasovala od vlade zahtevano pooblastilo.

Ves angleški tisk opozarja danes na pomembnost teh izjav in na enodušnost, ki jo je pokazala spodnja zbornica pri tej razpravi. »Times« piše, da se je tokrat bolj ko kdaj poprej pokazala sočelnost v vseh britanskih zadevah. Ta politika angleške vlade bo mogoče doprinesla k zmagi načela kolektivne varnosti kajti »angleški lev« se dobro zaveda, da je njegovo olčno stališče največjega pomena za mir v Evropi. »Daily Telegraph« naglašuje v uvodniku, da je v današnjih časih nemogoče propagirati kolektivno varnost, če ni na razpolago dovolj močna oborožena sila, ki bi nudila jamstvo, da se bo mogla taka varnost v danem primeru tudi uspešno zaščititi. »News Chronicle« piše, da se je tudi pri tej pri-

loži manifestiralo tesno sodelovanje med Anglijo in Francijo, ki stremita obe za istim ciljem, to je za zagotovitev miru in varnosti v Evropi. »Manchester Guardian« opozarja v zvezi s tem na mrzlično oboroževanje Nemčije, ki izda letno nad eno milijardo za svojo oborožitev. Pred dvema letoma je imela Nemčija pod orožjem pol milijona ljudi, danes pa stoji pod orožjem že blizu en milijon Nemcev. Od začetka lanskega leta je bilo ustanovljenih v Nemčiji 10 novih armadnih zborov. V kratkem bo imela Nemčija 100 polkov. Sprito tega je nevarno, da tudi Anglija ne more ostati prekrizanih rok in da mora doprinesiti največje žrtve, da se zagotovi ne samo lastna varnost in se zavaruje pred vsakim presenečenjem, marveč tudi za to, da zaščiti male in šibkeje narode, da ne postanejo plen imperalistov.

Vznemirjenje na Japonskem

Tokio, 19. febr. w. Načrt angleškega oboroževanja je izzval pozornost uradnih japonskih krogov, ki izražajo bojazn, da bo angleški program znak za še večje oboroževalno tekmovalstvo. Japonski mornariški krogi se zlasti bojijo, da bi mogla Amerika zahtevati pomorsko enakopravnost z Anglijo, kar bi lahko vplivalo na položaj na Daljnem vzhodu.

Ruski zastopniki pri kronanju angleškega kralja

London, 19. febr. AA. »Daily Telegraph« poroča iz Moskve, da bodo Sovjetsko unijo pri kronanju v Londonu zastopali komisar za zunanje zadeve Litvinov, maršal Tuhačevski in poslanik Majski.

Antonescu v Beogradu

Na povratku iz Aten se je rumunski zunanji minister za dva dni ustavil v naši prestolnici

Beograd, 19. februarja. p. Nocoj ob 21.30 se je vrnil v Beograd iz Aten, kjer je sodeloval na konferenci Balkanske zveze, predsednik vlade dr. Stojadinović. Z njim je prispel tudi rumunski zunanji minister dr. Antonescu. Oba državnika so na kolodvorju sprejeli in pozdravili člani vlade, višji uradniki zunanje ministrstva ter diplomatski zastopniki držav Balkanske zveze. Rumunski zunanji minister Antonescu bo ostal jutri ves dan v Beogradu in bo konferiral z dr. Stojadinovićem o raznih vprašanjih, ki so bila načeta na konferenci Balkanske zveze v Atenah in ki se tičejo nadaljnje poglobitve odnošajev med balkanskimi državami. Jutri bo rumunskega zunanjskega ministra sprejel tudi Nj. Vis. knez namestnik v avdienci.

Grški odmevi balkanske konference

Atene, 19. febr. AA. Po odhodu zaveznih ministrov je ministrijski predsednik Metaksas sprejel novinarje in jim izjavil: Grčija in naši zavezniki so lahko popolnoma zadovoljni z izidom konference Balkanske zveze. Po tem sestanku je naša zveza močnejša kakor prej. Vesel sem, ker lahko izjavim, da bo Balkanska zveza vedno trdno vdana ideji miru in reda.

Listi so v svojih komentarjih zelo obširni. Tako piše »Etnice«, da je uradni komunikacije o atenski konferenci dokument zgodovinskega pomena. Uvod v sedanje zasedanje sveta Balkanske zveze so bili dogodki velikega pomena in sicer 1. sporazum

med Anglijo in Italijo, s katerim so bili odstranjeni spori med obema pomorskima državama, kolikor se tičejo Sredozemskega morja in varnosti prometnih zvez z angleško posestjo, in 2) sklenitev jugoslovensko-bolgarskega pakta, ki odpravlja staro neslogo med obema balkanskima državama. Ta dva zelo pomembna politična dogodka so na konferenci proučevali s stališča balkanskih interesov in obranitve miroljubnega reda na Balkanu in na bližnjem vzhodu.

»Akropolis« pravi, da se sedanje zasedanje sveta Balkanske zveze lahko reasumira v štirih glavnih točkah: 1) izraz miroljubne volje Balkanske zveze, 2) izjava njene zvestobe Društvu narodov, 3) pomen, ki ga pripisujejo angleško-italijanskemu dogovoru o varnosti sedanjega sistema na Sredozemlju in 4) sprejetje jugoslovensko-bolgarskega zblizanja brez pridržkov kot dejstva, ki je popolnoma v duhu Balkanske zveze. Ta pomembni dokument, čigar kategorični tekst ne pušča nobenih odprtih vrat sumom ali nesporazumom, bo jbudil izven veselje v grškem narodu, balkanskih mej pa našel odmev kot diplomatsko dejanje posebnega pomena. Balkanske države so vsaka zase bolj ali manj krepke, kadar so pa združene, predstavljajo skupnost impozantne moči 55 milijonov prebivalcev na jugovzhodu Evrope in lahko, če je treba, dvignejo milijone bajonetov. Dejstvo, da postavlja ta velika masa svojo težo na stran mira, je dejstvo prvega reda za splošno zmerno v Evropi.

Pogajanja za razširjenje sredozemskega sporazuma

Zanimive informacije italijanskih listov v zvezi z atensko konferenco — Trajna trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Italijo

Rim, 19. februarja. p. Konferenci Balkanske zveze v Atenah pripisujejo v rimskih političnih krogih veliko važnost. Rimski listi naglašajo, da bo ta konferenca dovela do stabilizacije odnošajev med balkanskimi državami in Italijo. Rimski tisk izraža obenem upanje, da bo kmalu po zasedanju Balkanske zveze v Atenah prišlo do ločenih pogajanj balkanskih držav za sklenitev splošnega sredozemskega pakta, ki bo logična posledica džentlmenškega sporazuma med Anglijo in Italijo. Pri tem paktu bi zlasti sodelovale Jugoslavija, Turčija in Grčija.

V zvezi s političnim zblizanjem med Italijo in Jugoslavijo naglašajo rimski tisk, da bo po poteku trgovinskega provizorija, ki bo trajal še do 31. marca, prišlo do sklenitve trajnejše trgovinske pogodbe med Italijo in Jugoslavijo. »Giornale d'Italia« piše, da želi Italija stopiti z Jugoslavijo v enako tesne gospodarske odnose, kakor so obstojali pred proglasitvijo sankcij proti Italiji. Jugoslavija bo z novo trgovinsko pogodbo dobila čim povoljnije pogoje za izmenjavo blaga z Italijo.

organizacijo Evrope kljub vsem težavam in neuspehom še vedno na ženevski instituciji. V dani situaciji in v političnih tokovih, ki se uveljavljajo v Evropi zlasti v novejši dobi, je tudi ta sicer po sebi umljivo poudarek programatičnega pomena in pomeni solidno in preizkušeno orientacijo.

Doba prihodnjih mesecev bo nemara pripomogla k razčiščenju marsičesa, kar se je dosedaj moglo šele nakazati v problematičnih obrisih. Podoba je, da se bo znaten del tega razčiščenja gibal v področju, kjer se uveljavlja Balkanska zveza, sama ali skupaj z Malo antanto.

Italija stremi vsekakor za tem, da si zopet osvoji gospodarske pozicije na Balkanu, kjer jo je med sankcijami začela izpodrivati Nemčija. Pozornost je zbudilo atensko poročilo oficinskega »Giornale d'Italia«, da je treba pripisati sedanjemu zasedanju Balkanske zveze izreden pomen. List opozarja na napovedano potovanje rumunskega zunanjskega ministra Antonescu v Ankaru ter na še nepotrjene govorice o skorajšnjem potovanju grškega ministrskega predsednika Metaksasa v Rim in na verjetnost Cianoovega uradnega obiska v balkanskih prestolnicah. O italijanskih odnošajih do balkanskih držav pravi list, da se muhajajo tik ob važnem preokretu. Z novo pozicijo Italije po definitivni zasedbi Abesinije in ustanovitvi abesinskega cesarstva so bile podane osnove za močno izboljšanje odnošajev med Italijo na eni ter Rumunijo, Jugoslavijo, Bolgarijo, Grčijo in Turčijo na drugi strani. So pa še drugi posebni nagibi, ki silijo Italijo k čisto naravnemu sodelovanju z državami bližnjega vzhoda, med njimi geografski položaj, moč tradicije, ekonomski razlogi in ne v najmanjši meri tudi skupno varstvo pred boljševiško nevarnostjo.

Drzen rop v Nici

Pariz, 19. febr. w. Na belgijskem trgu v Nizzi je bil dopoldne izvršen izreden drzen roparski napad. Dva blaginjska tambošnje podružnice Credit Commercial de France sta na ročnem vozičku peljala 1.350.000 frankov v drugo banko. Napadala sta ju dva maskirana bandita, ki sta skočila iz avtomobila, naperila revolverje proti blaginjskoma, jema odvzela obe vreči z denarjem ter brez sledu izginila.

Kupujte domače blago!

Sporazum z Nemci v čSR?

Senzacionalne, a še nepotrjene informacije londonskih listov — Henleinove zahteve

London, 19. febr. o. »News Chronicle« poroča iz Prage, da je bil med češkoslovaško vlado in zastopniki nemške manjšine, ki pripadajo narodno-socialističnemu pokretu, dosežen sporazum, po katerem bo ugodno vsem upravičenim željam nemške manjšine v češkoslovaški republiki. Po trditvi lista je izjavil dr. Hodža, da bo ta sporazum mnogo pripomogel k pomirjenju mednarodne napetosti v Evropi. Glavne njegove točke so:

1. V vseh državah in samoupravnih uradih se imajo na področju nemške manjšine nastaviti tudi nemški uradniki v razmerju s številom nemškega prebivalstva.
2. Izdelal se bo poseben načrt za pobijanje brezposelnosti v nemških krajih ter se bodo tozadevni ukrepi izvajali pod posebno kontrolo zastopnikov Nemcev.
3. S posebnimi zakonskimi določbami se bo nemški in ostalim manjšinam zajamčila

uporaba njihovega jezika v državni upravi.

4. Vse nemške zasebne šole in kulturne ustanove bodo dobile primerno državno podporo.

Dodatno k temu poroča »Morning post«, da se je češkoslovaška vlada pogajala s zastopniki ljudske stranke sudetskih Nemcev (hitlerjevcev), ki je najmočnejša stranka med Nemci v čSR. Henleinova stranka je postavila češkoslovaški vladi naslednje zahteve:

1. Preosnova Češkoslovaške v federativno državo z zagotovitvijo popolnoma avtonomnih področij, na katerih prebivajo v pretežni večini Nemci.
2. Odpoved češkoslovaško-francoske in češkoslovaško-sovjetske zveze.
3. Koordinacija češkoslovaške zunanje politike s politiko Nemčije.
4. Sodelovanje Henleinove stranke v praški centralni vladi.

Kompromis s Portugalsko

Po posredovanju Anglije je Portugalska pristala na kontrolo, ki pa jo bodo izvajali samo Angleži

London, 19. febr. o. Pododbor londonskega odbora za nevmešavanje je imel danes kratko sejo, na kateri je razpravljalo o odgovoru portugalske vlade, ki je prispel danes ponoči v London. Ta odgovor ni takšen, kakor so ga v Londonu pričakovali. Portugalska vlada je odklonila brezpogojni pristaneč na uvedbo mednarodne kontrole na portugalsko-španski meji. Po kratki razpravi je pododbor sklenil naprositi zastopnike Anglije, naj prevzamejo nadaljnja pogajanja s Portugalsko. Takoj po seji pododbora so se sestali angleški in portugalski delegati ter je na posled prišlo do kompromisa. V smislu tega sporazuma bo Anglija poslala 60 svojih agentov na Portugalsko, da nadzirajo portugalske luke in glavne prehode na portugalsko-španski meji. Vso ostalo kontrolo vzdolž portugalske obale bo izvajala portugalska mornarica. Anglija je prevzela na pram londonskemu odboru jamstvo, da Portugalska ne bo dovoljevala prehoda španskim prostovolcem preko portugalskega ozemlja.

Snoči je bila tudi plenarna seja londonskega odbora, na kateri so razpravljali o ne, katerih podrobnostih mednarodne kontrole.

Med drugim je bila razdeljena kontrola na morju. Francoska in angleška mornarica bosta izvrševali kontrolo nad severno in zapadno špansko obalo od San Sebastian do Vida. Portugalsko obalo bo nadzirala portugalska mornarica, obale na obeh straneh Valencije bo pod kontrolo angleške in francoske mornarice, ostali del španske obale pa bodo nadzirale ruska, nemška in italijanska mornarica.

Češkoslovaški ukrepi proti prostovolcem

Praga, 19. febr. AA. Češkoslovaške oblasti so odredile v zvezi z izvajanjem sklepe odbora za nevmešavanje, da češkoslovaški državljani, ki bi bili osumljeni, da hočejo oditi na Španijo v službo te ali one vojujoče se stranke, ne bodo smeli zapustiti češkoslovaške republike. Prav tako bo prepovedan tranzit tujim državljanom preko Češkoslovaške in bodo vsi, na katere bi padel upravičen sum, da hočejo odpotovati na Španijo, odgnani v državo, kamor spadajo.

Pogodba med Nemčijo in Francom

Pariz, 19. febr. o. »Oeuvre« poroča, da je po dolgotrajnih pogajanjih naposled prišlo do sporazuma in sklenitve posebne pogodbe med Nemčijo in generalom Francom. General Franco se je obvezal, da bo Španija v primeru, če zmaga nacionalistična vlada, pristopila k protikomunistični pogodbi, ki so jo sklenile Nemčija, Japonska in Italija. Nemčija pa se je zavezala, da bo podprla generala Franca in mu omogočila, da obdrži v svoji oblasti vse doslej zasedeno ozemlje. Razen tega mu bo Nemčija dala na razpolago poseben policijski oddelk, sestavljen iz 1.500 članov hitlerjevskih

SS oddelkov. Ti oddelki so bili že rekrutirani v glavnih nemških mestih in poslani v poseben točaj, kjer se uče španščine in pripravljajo za policijsko službo. Poleg tega bo poslal nemški propagandni minister Gobbels generalu Francu 250 strokovnjakov za propagando. Vsi ti Nemci bodo dobili špansko državljanstvo, zavezati pa se morajo, da bodo ostali v Španiji najmanj 5 let. General Franco je za te usluge Nemčiji dal Nemčiji dalekosežne koncesije za graditev industrijskih podjetij v Španiji ter za izkoriščanje obecnih španskih rudnikov v Španiji in španskem Maroku.

Avstrija išče posojila v Italiji

Rim, 19. februarja. o. V Rimu se mudi avstrijski finančni minister Neumeyer. Njegov prihod v Rim je v zvezi z razpisom avstrijskega notranjega posojila. Avstrijska vlada namerava razpisati posojilo v višini 180 milijonov šillingov, ker pa se boji, da s lastnimi sredstvi avstrijsko gospodarstvo tako visokega zneska ne bo zmoglo, je naprosilo Italijo, naj bi prevzela del tega posojila. Istočasno se bo sestal v Rimu pod predsedstvom italijanskega delegata Bianchinija odbor upnikov, ki je

bil osnovan v okrilju Društva narodov s strani onih držav, ki so na pobudo Društva narodov dale Avstriji posojilo. Ta odbor bo protivil, ali niso interesi upnikov ogroženi z razpisom avstrijskega notranjega posojila. »Giornale d'Italia« piše v zvezi s tem, da se Avstriji ni treba bati težav, ker je finančni položaj Avstrije sedaj zadovoljiv in interesi upnikov z razpisom notranjega posojila, ki je potrebno za konsolidacijo kratkoročnih posojil in za obogatitev Avstrije, ne bodo prizadeti.

Seja narodne skupščine

Drugi dan načelne proračunske razprave v plenumu

Beograd, 19. febr. p. V narodni skupščini se je danes ob precej prijetnem zanimanju — poslanske klopi so bile skoraj prazne — nadaljevala proračunska razprava. Tudi danes je trajala seja do pozno zvečer s kratkim opokladnim odmorom.

Na sinočnji seji je kot zadnji govoril ljubljanski poslanec dr. Riko Fux, ki se je v svojem govoru zavzel za javne nameštence.

V svojem nadaljnjem govoru se je posl. dr. Fux zavzemal za široko samoupravo. Nato je pobijal od nekaterih govornikov sproženo misel o znižanju števila uradnikov ali pa zopetni redukciji plač Državnih nameštencev, ki so v takšnem položaju, da je neobhodno potrebno da se jim plače povišajo sorazmerno življenjskim potrebščinam, ki so od lanskega leta znatno porasle. Skrajni čas je že tudi, da se vsi upokojenci izenačijo. Obširno je našel njihov bedni položaj, zlasti pa bedo železniških miloščinarijev.

Dalje je dr. Fux energično protestiral proti trditvam, ki jih je bilo zadnje dni čisto šlo, da je Slovenija bogata dežela. Kdor je količjak pozna našo gospodarsko strukturo, ta ve, da je Slovenija pasivna pokrajina in je dolžnost države, da tej pokrajini prisloži na pomoč.

Z njegovim govorom je bila sinočnja seja končana. Današnja seja se je pričela okrog pol 9. Po uvodnih formalnostih je dobil besedo narodni poslanec Kosta Popović, ki je naglasil, da je predloženi proračun mnogo previsok.

Za njim je govoril bivši minister dr. Velja Popović, ki je tudi obširno razpravljal o naši notranji politiki. Med njegovim govorom je večkrat prišlo do prekanja med opozicijskimi in vladnimi poslanci.

Nato je govoril narodni poslanec Živojin

Rafajlović. Tudi on se je v glavnem bavil z delom vlade.

Na popoldanski seji je prvi govoril nar. posl. Boško Željko, ki se je bavil predvsem z razmerami v Bosni. Nar. posl. dr. Vojislav Došen se je bavil zlasti z razmerami v Vojvodini. Obširno je govoril o zadnjih občinskih volitvah.

Govorili so še poslanec Milovan Grba, Mita Dimitrijević in Ante Kovač. Poslanec Grba, član JRZ, je med drugim napadal Večeslava Vilderja in kritiziral njegovo politično delo. Med govorom poslance Kovača je prišlo do hudega prekanja med poslancem JRZ Stepanovom in poslancem Manfredom Paštrovičem. Prekanje je bilo tako hrupno, da je moral predsedujoči sejo prekiniti. Po zopetni otvoritvi seje je predsednik kaznoval poslance Stepanova s pismenim opominom.

Kp. Je posl. Kovač končal svoj govor, je bila seja ob 21. končana. Prihodnja bo jutri dopoldne.

Zadoščenje uglednemu nacionalnemu možu

Banska uprava je meseca oktobra, tik pred volitvami, razrešila nekatere člane občinske uprave v St. Petru v Sav. dolini radi tega ker je občinska uprava odklonila zahtevo nekakega volilca po vpisu v volilni imenik. Dotični volilec, ki ni šempeterski domačin je bil svojčas odjavljen, ko je odšel k vojakom. Po vrnitvi od vojakov je prošil za vpis v volilni imenik. Na seji uprave je bila njegova reklamacija zavrnjena, ker je bila občinska uprava menila, da reklamacija ni osnovana. Sreško sodišče v Celju je pritožbi zoper to odklonilo rešitev ugodilo. Banska uprava pa je nato člane občinske uprave razrešila po § 52 fin. zakona 1936/37, češ da gre za kaznivo dejanje po § 18. zakona o volilnih imenikih in da je to dejanje tudi nečestito. Istotako je banska uprava prijavila zadevo sodišču. Sodišče je po izvršenih poizvedbah postopanje ustavilo, ker je prišlo državno tožilstvo do prepričanja, da ni poudarila za kak kazenski postopek.

Član razrešene občinske uprave G. Ivan Srebotnjak posestnik in lesni trgovec v St. Petru se je zoper razrešitev pritožil na upravno sodišče. Upravno sodišče je njegovo pritožbo ugodilo in izpodbijalo odločbo banske uprave razveljavilo ter v razlogih ugotovilo, da ne gre niti za kaznivo, niti za nečestito dejanje. Medtem so se bile vr-

šle nove volitve v občini St. Peter in G. Ivan Srebotnjak je bil ponovno izvoljen v občinski odbor.

Kljub temu da je razrešitev bila postala z novo izvolitvijo brezpredmetna, novoizvoljeni predsednik občine G. Srebotnjak ni vabil k sejem dokler ni prišla odločba upravnega sodišča. Ta nezakonitost je bila odpravljena šele po odredbi sreskega sodstva.

G. Ivan Srebotnjak, ki je odločen nacionalni javni delavec in ugleden mož v občini in po vsej Savinjski dolini je dobil s tem popolno zadoščenje.

Eno prvih dejanj novega občinskega odbora je bilo, da je odstranil pet električnih svetilk, katere je namestil prejšnji občinski odbor. Vseh pet luči je na važnih prometnih točkah, zlasti na križiščih državne ceste z banovinskimi. Celokupna naprava za te svetilke je bila po električni zaračunana po polovinski ceni. Svetilke so bile vse, neobhodno potrebne ter so pomenile ob svoji namestitvi brez dvoma lep napredek v naših razmerah. Novi občinski odbor pa je 31. januarja sklenil, da se ukinejo, in na Srebotnjaka je mislo več črtole. Dvomi in da bodo šempeterski volilci zadovoljni s tem ukrepanjem, ki pomeni zares korak nazaj v prejšnjo temo in ki stvarno ni v ničemer utemeljen.

Beleške

Prof. dr. Gosar o samozvanih, čuvarjih pravovernosti

V spor, ki se je razvil med krščanskimi socialisti in drugo skupino katoliškega delavstva o katerem smo že ponovno poročali, je posegel sedaj tudi vseučiliški profesor dr. Andrej Gosar. Napisal je za »Delavsko pravico« uvodnik o potrebi pravega strokovnega dela v gibanju krščanskega delovnega ljudstva. V članku dr. Gosar odklanja razdalno akcijo struje, ki je »postavila v krščanskem delovnem gibanju na prvo mesto vprašanje njegove svetovnonazorske čistosti oziroma njegove pravovernosti.« Profesor dr. Gosar vidi v stremljenju te struje sicer dobre namene, vendar pa svari pred tem, da bi si »nekaj ljudi prilastilo vlogo nekakih čuvarjev pravovernosti, čuvarjev, ki se ne zadovoljujejo s tem, da bi razkrivali morebitne sedanje zablode našega delavskega gibanja. V svoji vni brskajo za starimi grehi ne iščejo, kako bi tega ali onega, ki ne hodi iste poti z njimi, pavšalno obsodili ter ga predložili kot nepravovernca, marksista ali celo komunista. Ti nepoklicni čuvarji se ne strajajo niti povsem neosnovanih sumničenj in podtikanj, samo da bi tiste, ki so jim na poti, pred nepoučenimi ljudmi ožigosali kot nepravovernce ali vsaj nepošluhe ude katoliške cerkve.«

K besedam profesorja dr. Gosarja bi bilo samo pristaviti, da se pojavljajo slične skupine ljudi ki se postavljajo za samozvane čuvarje pravovernosti, tudi na vseh drugih področjih javnega življenja Slovencev. Delu teh nestrpnih, ki se pri stremljenju za dosego svojih ciljev ne strajajo nobenih sredstev, je pripisati marsikateri pojav, ki škoduje predvsem Cerki in njeni avtoriteti med slovenskim ljudstvom.

Glasililo dr. Mačka odklanja propagandno ministrstvo

Predlog predsednika finančnega odbora dr. Voje Janića, naj se pooblasti v finančnem zakonu kr. vlada, da osnuje posebno ministrstvo za propagando, zavrača sedaj za »Obzorje« tudi »Hrvatski dnevniki«. Dočim je »Obzorje« utemeljevalo svoje odklonilo stališče z načelnimi argumenti, vidi dr. Mačkovo glasililo v Janićevem predlogu »skrb nekih zdravnikov za hrvatsko vprašanje, ki bi ga radi rešili s propagando. Po njihovem mišljenju ni mogoče izpremeniti razpoloženja na Hrvatskem brez propagande. Propaganda je tako važna, da bi se ji moralo posvetiti kar celo ministrstvo z velikim številom plačanih agitatorjev. So namreč še ljudje, ki mislijo, da je potrebno posejati po hrvatskih vaseh na stotine letakov in držati sleherni dan na radiu po nekaj predavanj, pa bi se zgodil čudež...«

Umesten predlog

Šibenika »Tribuna« dokazuje v posebnem članku, da je osnovni pogoj za konsolidacijo Jugoslavije popolna enakopravnost vseh delov jugoslovenskega naroda in vseh pokrajin naše države. O tej enakopravnosti pa morajo biti tudi vsi pripravljeni. Zaradi tega predlaga »Tribuna«, naj bi začel Centralni presbiri izdajati tednik s naslovom »Enakopravnost«. List naj bi objavljal stalne statistične podatke o zasledbi najvišjih državnih položajev (ministrov, banov, poslancev, direktorjev državnih podjetij itd.), dalje podatke o plaširanju državnih investicij v raznih pokrajinah države, o razdelitvi javnih del, o plemenski pripadnosti državnih uradnikov, o sprejemanju gojencev v državne zavode, o razdelitvi stipendij za dijake itd. itd. Ako bi se na osnovi teh statistik ljudje prepričali, da se v državi ne izvaja politika plemenskih privilegijev, marveč resnična enakopravnost na vseh poljih državnega udejstvovanja, potem bi bila naša notranja konsolidacija silno olajšana in pospešena.

Radičevci in pribičevčevci v Splitu

Pred dnevi smo zabeležili, da je na osnovi prijave iz vrst bivše HSS policija v Splitu zaprla in započela strankine prostore bivše SDS. Splitški listi poročajo sedaj, da je banska uprava za primorsko banovino ugodila vloženemu prizivu ter naročila splitški policiji, naj odstrani pečate s prostorov bivše SDS in vrne zaplenjene listine. Incident je izzval v Splitu seveda veliko pozornost. Njegovo hitro likvidacijo smatrajo za znak, da so poslegli vmes volilni krogi obeh sprtih skupin, ki hočejo za vsako ceno odstraniti nasprotstva med radičevci in pribičevčevci v Splitu. To se jim zdi zlasti potrebno zaradi eventualnosti, da se v doglednem času razpiše volitve za mestne občine, pri katerih bi morali obe skupini na vsak način nastopiti z enotno listo.

Listi razpravljajo ob tej priliki že tudi o verzijah, kdo vse bi v Splitu postavil kandidatsko listo. Strinjajo se v tem, da bo do najbrž postavljene tri liste: poleg liste dr. Mačka še socialistična in jugoslovenska nacionalna lista.

Enotna hrvatska katoliška akcija

Sarajevski »Katoliški tjednik«, glasilo nadškofa dr. Šarića, razpravlja o organiziranju enotne Katoliške akcije za vse hrvatske škofije. Organizacija naj bi se izvedla na enak način, kakor se je v Sloveniji, kjer sta se tudi Katoliški akciji ljubljanske in mariborske škofije združili v enoto. Ravnotako naj bo Katoliška akcija za hrvatske pokrajine kompaktna in enotna. Stoji naj pod skupnim vodstvom in deluje po skupnih pravilih in navodilih. V škofijah naj bodo podcentralne hrvatske Katoliške akcije, skupni sedež pa naj bo v Zagrebu. Nadzorstvo nad vrhovnim vodstvom bo imel plenum vseh hrvatskih škofov.

V utemeljevanju take enotne organizacije za hrvatsko Katoliško akcijo se sklicuje »Katoliški tjednik« zlasti na to, da »stvari« danes vsi hrvatski kraji bolj kakor kdaj prej enotno nacionalno celoto in po vsem homogeno kulturno področje. Kakor je iz vsega tega razvidno, so se hrvatski škofje vsaj pri organiziranju Katoliške akcije odločili za načelo centralistične ureditve in hočejo zatreči vsa stremljenja da bi se v to organizacijo zanesel nekaj avtonomizem.

Obisk italijanskega kralja v Budimpešti

Budimpešta, 19. febr. w. Ze dalj časa napovedani obisk italijanskega kralja v Budimpešti, bo v mesecu maju. Vodja magistratskega oddelka za javna dela je na seji občinskega sveta sporočil, da se morajo dela za razširjenje Margaretskega mostu pospešiti, ker bo italijanski kralj prispel meseca maja v Budimpešto.

Rumunski

prestonolaslednik okrevaj

Trst, 19. febr. g. Na povratku v Bukarešto je ob 13.10 prispel semkaj rumunski prestolaslednik Mihail. Po dvehurnem postanku je nadaljeval vožnjo.

Hitler proti povratku Habsburžanov

Pariz, 19. februarja. o. Berlinski dopisnik »Oeuvra« javlja, da je Hitler sporočil po svojih poslanikih vladam v Londonu in Rimu, da ne bo dopustil restavracije Habsburžanov v Avetriji. Po informacijah istega dopisnika so nemški poslanci podali podobne izjave tudi v glavnih mestih držav Male antile.

Smrt sovjetskega ministra za industrijo

Moskva, 19. febr. AA Včeraj je nemodoma umrl komisar za težko industrijo Orizhenikidze.

Razprave banskega sveta se bližajo koncu

Včeraj sta bila odpravljena finančni oddelek ter oddelek za trgovino, obrt in industrijo — Danes bo zasedanje najbrž končano

Ljubljana, 19. februarja

Na današnji dopoldanski seji je banski svet najprej obravnaval proračun in zadeve finančnega oddelka banske uprave. Načelnik dr. Orel je v svojem uvodnem poročilu omenil, da odpade od 14 milijonov izdatkov njegovega oddelka 12 milijonov na stvarne, 2 milijona pa na osebene izdatke Banovinskih upokojencev je 34, rodbin po umrlih upokojenih, odnosno namoščenih pa 20. Dolgovi banovine znašajo 62,3 milijona dinarjev. Glavni upniki so: banovinski hranilnici v Ljubljani in Mariboru (skupaj 24 milijonov), poštna hranilnica (10 milijonov) ter Pokojninski zavod (9,5 milijona dinarjev). Krediti za zaupne zadeve in reprezentacijske stroške znašajo 240.000 Din. K debati sta se oglašila samo župana dr. Adlešić iz Ljubljane in Mihelič iz Celja. Prvi je po izkušnjah z ljubljansko občino in ljubljanskim mestno hranilnico proti temu, da bi se banovina zadolževala pri banovinskih hranilnicah. Svetovalec je naj po vzorcu ljubljanske občine tudi banovina poskusi razpisati obližacijsko posojilo. Mihelič je predložil resolucijo glede gradnje nove sodne palače v Celju.

Trgovina, obrt, industrija, tujski promet

Banski svet je nato prešel na razpravo o oddelku za trgovino, obrt in industrijo. Načelnik dr. Marn je v uvodu svojega poročila izrazil upanje, da se bo gospodarsko stanje v banovini v novem proračunskem letu znatno zboljšalo. Podal je pregled za poslitve v industriji, ki je najboljša v tek, stitini in za njo v železarski stroki. Celo v rudarstvu so se razmere zboljšale. V manjši meri se pozna zboljšanje v trgovini, popoln zastoj pa je še vedno v obrti, zlasti čevljariki in krojaški. Število obrtnikov še vedno nazaduje. V banovini je 75 delniških družb. Večino med 53 prevoznimi podjetji tvorijo avtobusna podjetja, ki vzdržujejo 78 rednih prog. Poročilo opisuje nato, kako je banovina podpirala razvoj obrti. Poslovalo je lani 70 nadaljevalnih obli. Z 245 razredi.

Tujski promet je l. pašel na 179.387 oseb dočim jih je bilo l. 1935 še 205.507. V enakem razmerju je padlo tudi število prenočnin od 1.019.851 na 999.387. Razveseljivo pa je naraslo število gostov iz inozemstva. Razni kraji se branijo priznanja za tujsko-prometne kraje, ker se v takem primeru zviša zgradarina za ves kraj, torej tudi za hišne posestnike, ki ne oddajajo sob tujcem. Lauski tujski promet je bil oviran zlasti tudi po slabem vremenu. Mnogo pa je tudi še domačih ovir, predvsem nezadostne ceste, pomanjkanje vodovodov, kopalšč, kanalizacije, električne razsvetljave itd. Propagandni material, ki se je razširjal zlasti v inozemstvu, je lani veljal 400 tisoč dinarjev. Banska uprava je tujski promet podpirala na najrazličnejše načine in je v to svrhu dala okrog 500 tisoč dinarjev.

Debata

K debati se je prvi oglašil novi član banskega sveta dr. Golia, ki je zlasti govoril o krizi in težkočah naše industrije. Velik del težkoč izhaja iz neenakosti davčnih obremenitev. Glede uredbe o minimalnih mezdah je poudarjal, da so mezde pri industrijah v Sloveniji najbolj urejene v vsej državi. Njih povprečje je daleč nad povprečje v drugih banovinah. Ekspert ovirajo devizni predpisi, v katerih se je težko spoznati. Inozemskim konkurenca se priznava razne olajšave, ki jih domači ne morejo dobiti, pravilno pa bi bilo ravno nasprotno. Govoril je dalje o krizi v premožni industriji, povzročeni predvsem zaradi znižanja državnih naročil. V desetih letih od 1925 do 1935 se je število rudarskega delavstva znižalo na polovico, v drugih banovinah pa je naraslo. Nujno je potrebno da prisloži država na pomoč bratovski skladiščam. Vse naše gospodarstvo težko čaka, da bi se odpravila nelikvidnost naših denarnih zavodov. V veliki meri bi se to zgodilo, če bi država izplačala predvojne avstrijske in ogrske rente, kar je po mirovni pogodbi dolžna storiti. Druge nasledstvene države so to uredile, Jugoslavija pa ne. Ako bi država začela te rente izplačevati, bi se ves naš gospodarstveni promet silno dvignil. Končno je govornik v tem smislu predložil resolucijo.

B. s. dr. Adlešić je zahteval, naj bi tudi žbornica za TOI več prispevala za obrtno

ugodno učinkujejo zoper:

revmatizem, hripa, bolezn od prehlajenja, protin, živčne bolezni, utor (Hexenschuss), išias in glavobol.

TOGAL-tablete ne ublažujejo samo bolečin, temveč pomagajo tudi izločevati sečno kislino. Zaradi tega so bili doseženi odlični rezultati tudi v zastarelih primerih. Ker več kot 6000 zdravnikov, med njimi mnogo profesorjev, predpisuje TOGAL-tablete, zato tudi vi lahko z zaupanjem kupujete to zdravilo. TOGAL Vam bo pomagal, kakor je tisočim drugim. Neškodljive so TOGAL-tablete za želodec, srce in ostale organe, ako se jemljejo v predpisanih množinah. Vprašajte svojega zdravnika. Dobivajo se v lekarnah. Odobreno S. br. 2082, 6/II, 1933.

Srditi boji za Madrid

Vladnim četam se je posrečilo začasno osvoboditi ceste v Valencijo — Nova ojačenja za nacionalistične čete

Akcija

Francovega italstva

Salamanca, 19. februarja. o. Po najnovejših poročilih glavnega stana generala Franca je imela akcija nacionalističnih letal v teku zadnjih dveh dni velike uspehe. Bombardirala so zlasti postojanke vladnih čet v osekcu pri Tucsini in na aragonski fronti, kjer so bila streljena tri vladna letala. Poupita od letalske akcije je pet divizija generala Franca zavzela zelo važne postojanke in prizadela vladnim četam velike izgube, zlasti v osekcu Ordive in v provinci Malage.

Preosnova valencijske vlade

Pariz, 19. februarja. o. »Echo de Paris« poroča iz Valencije, da se tamkaj pričakuje kriza vlade. Caballero naj bi po navodilih iz Moskve prepustil oblast socialističnemu ministru Negrinu, dočim bi bili komunisti in anarhisti iz vlade izločeni, ker smatrajo, v Moskvi v sedanjem trenutku za najbolj oportuno, če bi se valencijska vlada predstavila svetu v demokratiški obliki. V ostalem takšna izprememba vlade ne bo uspela v Barceloni, ker anarhisti in komunisti ne bodo hoteli pristati na izločitev iz oblasti.

Francova veleposlanika v Rimu in Berlinu

Rim, 19. februarja. o. Poslanika generala Franca v Rimu in Berlinu sta bila z današnjim dnem povišana v položaj veleposlanika.

Zasedanje 2. in 3. internacionale

London, 19. februarja. o. Za 10. in 11. marec je sklicano v London zasedanje izvršnih odborov druge in tretje internacionale, ki bosta razpravljala o dogodkih in o položaju v španiji.

Zmešnjava v španski valuti

Gibraltar, 19. febr. g. Prebivalstvo v Gibraltarju odklanja že več dni sprejemanje pezet in zahteva, naj se angleški funti uvede kot edina zakonita valuta. Ta zahteva je v zvezi z zmešnjavo v španski valuti. V španiji obstajajo na primer pezete Francove vlade in pezete vlade v Valenciji, ki imajo različen tečaj. En angleški funt je vreden 50 pezet v srebru, 52 pezet v bakru in 75 pezet v bankovcih Francove vlade ter 100 pezet v bankovcih vlade v Valenciji.

Republikansko vojno poročilo

Madrid, 19. februarja. AA. Odbor za obrambo Madrida je opoldne objavil komunikate:

Na jaramski fronti so uporniki odgovorili na republikansko ofenzivo, ki traja že dva dni, z močno protiofenzivo v osekcu La Maronosa. Po peturnem boju je napad uporniških čet znatno ponehal in so vladne čete ohranile postojanke, ki so jih zasedle zadnje dni. Republikanska vojska je izvršila operacijo, ki se zdi posebno uspešna v osekcu Murata da Tajuna, ko je z naskokom zavzela utrjene postojanke, ki so jih branile nemške čete. — Manever uporniške generalne štaba v osekcu univerzitetne naselbine, ki je imel dvojen namen, da razbremeni jaramsko fronto in da obnovi zvezo med uporniški postojankami v okoli Francoskega mosta ter uporniški sprejmi četami blizu klinike, se je popolnoma izjalovilo. Uporniško letalstvo je obstreljevalo takozvani nevarni pas prestolnice in se je razvilale letalska bitka nad madridskimi predmestji. Sovražnik je v tem boju izgubil 10 lovskih letal in en Junkersov trimotorni bombnik. V tem boju smo izgubili eno letalo.

Sklicanje banskega sveta v Zagrebu

Zagreb, 19. februarja. o. Banski svet savske banovine je sklican na zasedanje 8. marca. Kakor zatrjujejo v poučenih krogih, bodo še pred tem imenovani nekateri novi člani banskega sveta, ki bo štel skupno 94 članov. Istotako bo izpolnjen tudi občinski odbor v Zagrebu ter imenovan novi župan.

Znižana vozšina za evharistični kongres v Dubrovniku

Beograd, 19. febr. AA. Z odlokom prometnega ministra je dovoljena polovična vozšina na državnih železnicah udeležencem škofjskega evharističnega kongresa, ki se bo vršil od 15. do 18. julija t. l. v Dubrovniku. Popust bo veljal od 11. do 22. julija.

Hitlerjevo vabilo dr. Schuschniggu

Dunaj, 19. febr. o. Kakor zatrjujejo v tukajšnjih političnih krogih, bo nemški zunanji minister Neurath, ki pride v ponedeljek na Dunaj, prinesel tudi posebno vabilo Hitlerja dr. Schuschniggu, naj bi ga obiskal v Berchtesgadnu.

Vremenska napoved

Zemunska: Pretežno oblačno, v severno zahodnih in južnih predelih utegne biti nekaj dežja in snega, v severovzhodnih pa nekoliko jasno. Temperatura brez posebne izpremembe.

Zagrebaški: Vedro, zmerno toplo.

Dunajska: V gorah sneg, v alpekem predgorju dež in živahni zapadni vetrovi, v nižavah milo.

Naši kraji in ljudje

Veseli dogodki v hiši rojstva

Ljubljana, 19. februarja. V prvem letošnjem mesecu se je število žensk v pričakovanju poroda polomcev v primeri z lankim letom že dvignilo. Tako priča o znamenju v registri ljubljanske ženske bolnišnice. Lani se jih je zateklo v to hišo do 15. februarja 296, letos 303.

Pa to prav za prav ni nikakoli posebnost! Kak mesec jih je v letu več, kak mesec manj, boste rekli.

Toda od 9. do 15. februarja so ti najmlajši zemljani pričeli romati na ta božji svet v parih. Najprej trikrat dečki z dečkami — v šestih dnehih.

Sedmega dne, komaj v dobrih 24 urah, pa so zaporedno pričeli mežikati v sončno zimsko jutro trije pari—dvojčki, pa sami fantje. Prav krepki: dva para vsak blizu osem kilogramov, tretji komaj polovico. Slednji par sta dve majceni miški in razboritejši dvojček že lakomno pogleduje v svet. Rad bi se že repenčil, pa kaj bi s tako malimi pljuči! Komaj ga je slišati, še preden se ves zbor oglasi in ga prevpije.

To pa je že nekaj, boste rekli! Zavod, ki je vsak dan, takorekoč vsako uro vaje sprejemanja novih zemljanov v svojo stredo, je kar malce ponosen na novi rekord.

Kakor je bil l. 1928., ko so ga iznenadili četvorčki — redek primer.

Skromno pojasnijo, da višje še niso prišli. Rekorda kanadskih petorčic še ni dosegli. Kar malo diši to pojasnilo po pričakovanju, da bodo »nesli« la rekord. Če bo šlo dalje kakor doslej, zna biti — Veseli dogodki!

★

Veseli dogodek, pravimo ob takih prilikah.

Veseli dogodek pa bi spadal dandanes prav za prav že pod narekovanje...

Povprašuje matere, ki utrjuje mirno leže na bolniških posteljah, če so jih kaj vesele? — »O, že...«

Kar ne povedo, si primisli: to veselje ni pravo, nekaj bi rade pristavile. Nekaj? Veseli bi morale biti. Tako bi se spodobilo. O, saj so spodobne in pravijo, da so veseli!

Pa je več spodobnosti kakor resničnega veselja.

Slednje je pokopano v pomanjkanju spodobnosti pa so podedovale iz dobrih starih dni, ko se starši niso bali prirastka v družini, pri skledi.

Dandanes se za »veselim dogodkom« pogosto pači vprašanje: »Kdo bo skledo polnil in s čim?«

★

Naj vam povedo same, kaj jim kali veselje nad rojstvom drobnega zemljana, ki so ga v mukah porajale:

★

Prva mati dvojčkov.

Njen šestki porod po enajstletnem zakonu z mesarskim pomočnikom. Štirim živim otrokom sta se pridružila dva.

»Sprva smo se otrok veselili...«

Lastnega doma si niso mogli postaviti. Može služiti v glavnem v seziji za mesne izdelke.

Družina je se večala.

Prebivali so pod tujo streho v borihih stanovanjih podeželskega trga.

Gospodari so povpraševali po številu otrok. Nič se jim ne jemlje rad pod svojo streho.

Vsako drugo leto se je narodilo novo dete.

Z močim sta se pričela prepirati. Jezil se je in razdražen je bil nad prirastki. Joka je. Mar je njena krivda? Potem se je privadila nerganju.

»Vedno sem zelo trpela. Žena je res res. Če bi mož enkrat občutil to...«, je tiho pristavila.

En otrok je pred kratkim našel nov dom. Vzela ga je poročena sestra brez otrok. Vedno pa ni tako...

★

Druga mati dvojčkov.

Vzela je vdovca s štirimi otroki med sedmimi in trinajstimi leti. Dvojčki so njen prvi zarod. Njeno veselje bi ne bilo skaljeno, da niso ostali možu, mestnemu cestnemu delavcu, dolgoviti iz prvega zakona, od težkega dela pa rana na želodcu, ki ga je pet mesecev vzdrževala naporna dela.

Ta čas so prejeli 120 Din na teden od Okrožnega urada za zavarovanje delavcev.

Moževa bolezen, dolgoviti, štirje šoloobvezni otroci, mlada mati dvojčkov..., ki dela samo doma in plačuje dolgove.

★

Tretja mati dvojčkov.

Posestnikova žena Zgarnja mladost. V desetletnem zakonu štiri porod. Vseh sedem otrok živi.

Ste jih veseli? Poprijeli bodo za delo na polju?

»Malo jih je za delo, preveč za ječo...«

Tudi na kmetih ni več veselja nad potomstvom...?

★

Ob letni bilanci ljubljanske porodnišnice je nekdo zapisal:

»Z zaupanjem v mlada življenja, neraje-

na in porajajoča se, krepka za škorkljo napreje!«

Z zaupanjem ali nezaupanjem: V hiši rojstva pričajo samostojen razvoj nova življenja, ki jim je sojeno slabo in dobro. Med tisočeri življenji, ki so se v tej hiši leto za leto porajala v mukah in bolesti, sprejeta z radostjo in skrbjo, jih je vendar precej takih, ki se danes veselijo življenja.

Koni.

Nagrade iz kraljevega fonda

bodo letos spet razdeljene društvom in posameznikom

Beograd, 19. februarja. Kraljev fond, ki ga je ustanovil blaženi kralj Viteški kralj in ki ga je po njegovi tragični smrti prevzel Nj. Vel. kralj Peter II., spoštljivo željo in odklop svojega vzvišenega očeta, posvečujo svoje delo izpodbudi zasebne iniciative in apostolske delovanju na ureditvi vasi in za narodno prosveto. V ta namen se je uprava kraljevega fonda odločila, da vsaki 5 let pregleda, kaj so v tem pogledu storili poindinci, razna društva ali druge zasebne ustanove v teku 5 let, in da nagradi one, ki so se pokazali kot najbolj zaslužni.

Delo, ki zasluži nagrado, obsega: ureditve vasi v zdravstvenem, prosvetnem, gospodarskem in splošno kulturnem pogledu; širjenje praktičnega znanja v splošnem v naši državi in uspehi njegovega vporabljanja v gospodarstvu in njegovih raznih panogah, kakor je ustanovitve vzornih posestev, obdelovanje zemlje, sadjarstvo, pogozdovanje goščav, živinoreja; v gospodarski domači industriji, kakor je predelava vseh poljedelskih in živinorejskih proizvodov, in na širokem področju narodne prosvete, kakor je prirejanje gospodinskih in gospodarskih tečajev, različnih tekm in razstav. Nadalje zasluži nagrado viteško in sportsko napredovanje vseh slojev našega naroda, kakor je organizacija večjega obsega, raznih načinov sistematske telesne večbanja do najpopolnejše gimnastike in različnih sportov. V teh navodilih ni omenjeno vsako delo na prosveti naroda, temveč je samo obelježeno v večjih črtah za misel kraljevega fonda. Niso torej izključeni tudi drugi načini delovanja poindincev ali pa društev in omenjenih popriščih.

Za nagraditev društev in poindincev je razpisanih nekaj kategorij nagrad, s katerimi je mogoče nagraditi toliko poindincev ali društev, kolikor jih bo nagrado zaslužilo.

Prve nagrade so po 25.000 din, druge po 10.000 din, tretje po 5.000 din in 4. po 2.500 din. Slehernik, ki želi dobiti nagrado, mora navesti, kje in pod katerimi okolišninami je deloval. Točno mora označiti, kaj je stvarno storil na samem terenu, ker je kraljev fond glede na današnje razmere primoran dati delovanju te vrste prvenstvo. Dobro je, če se navodila podkrepijo s službenimi potrdili. Tega tekmovanja se bo enakomerno udeležila vsa naša država. Uprava kraljevega fonda ne bo cenila

na izletna točka tako za letovščanje, izletnike in smučarje. Pri akcijah za zgraditev koč bo pomagal predsednik g. dr. Rosina, ki je že svojočasno vodil za sadrgo, ki se je namenjala ustanovitvi posebej za ta namen, vse priprave, da se urediš zgraditev doma na Menini.

Na zboru so se sprejele soglasno spremembe društvenih pravil v smislu tozadnje okrožnice Tujakoprometne zveze. Članarina se je določila kakor lani na 12 Din letno.

Pri slučajnostih so sklenili naročiti za Gornji grad 1000 prostorkov s kraljevnimi slikami in postaviti nove kovinske klopi v parku. Članstvo se bo udeležilo tujakoprometnega tečaja na Ljubnem, ki ga priredijo v kratkem banovina. Poleti bo večja društvena prireditve na prostem, in to morda ob priliki pozitivne temeljnega kamna pri novem domu. Društvo se bo tudi pridružio akcijah za zgraditev železniške proge šmartno ob Paki—Gornji grad—Kamnik.

75 let življenja in dela

Poljčane, 19. februarja. Danes 19. t. m. je tukajšnji posestnik in upokojenec g. Jože Šterk prestopil prag 75. leta. Kadar ga vidiš, kako gre zvrhan in z lahkim korakom v svojo vinograd, mu pač ne prisojdiš toliko let. Ostal je prožen, čeprav se je moral v vsem svojem življenju boriti trdo za svoj kruh.

Radol se je v Raki pri Krškem. Po odeluženju 12letne vojaške orožniške službe je stopil kot certifikatist s položajem brzojavnega mojstra v Poljčane v državno službo. Po 36 letih je bil upokojen in se je za stalno naselil pri nas. Toda prav v času, ki mu je bil namenjen za počitek, ga je zadela bridka uroda: vojna vira mu je ugrabila oina edincea, ki bi bil moral nastopiti učiteljsko službo. Kmalu za tem je izgubil še družico. Spritno hudih udarcev uode je prodal kosček

zemlje, na katerem si je ustvaril dom za svojo družino z lastnimi prihranki, češ: kaj mi bo zdaj vse to. Taval je okrog sam in zapuščen kakor begunec. Toda brezdelje ga je ubijalo še bolj, zato si je kasneje kupil nekaj zapuščen vinograd in iz nerodovitne je digne ustvaril vzoren vinograd. Kakor sam pravi, našde udehe je v delu in pri kramljanju s svojimi prijatelji. Želimo mu še mnogo let.

Nasilje rodi odpor

Pred 25 leti je v Sarajevu krvavo režimsko nasilje združilo ves narodni življenj ter ga usposobilo za borbo

Sarajevo, 19. februarja. Po sarajevskih ulicah je pred 25 leti avstrijska policija in soldateska prelivala nedolžno kri. Avstrijska uprava se je na vso moč trudila, da bi izgrajala Hrvate proti Srbom, posebne zavratne namene pa je imela seveda tudi z muslimani, a vse intrige niso uspeli. V tisti dobi je madžarsko nasilje v Hrvatski slavilo svoje orgije. Avstrijska uprava v Bosni je v svoji zaslepljenosti in pokvarjenosti mislila, da to nasilje plaši Hrvate in da so Srbi in muslimani v Sarajevu škodoželjni, ali pa vsaj pri vsem tem neprizadeti. Sadiati na upravnih mestih so bili hudo presenečeni, ko so sarajevski Hrvati s Srbi in muslimani vred priredili protestne skupščine proti madžarskemu nasilju na Hrvatskem. Dne 18. februarja pred 25 leti se je pred sarajevsko katedralo zbrala velika množica, glasno obsojala madžarska nasilja na Hrvatskem ter krenila po glavnih ulicah. Ko je iz stoterh gri zaorila pesem: »Prosto zrakom«, je policija pobesnela ter začela udrihati po goloroki množici. Nekateri policisti so tudi streljali in baš sin uglednega sarajevskega muslimana Sahinagića je bil od revolverskega strela najhujše ranjen.

Pred katedralo so demonstranti zažgali veliko madžarsko zastavo ter klicali: Doli Madžari! Abzug konj Hedervary, Abzug Cuvaj! Demonstracije so trajale do pozne noči. Zjutraj 19. februarja so priredili sarajevski dijaki Hrvati, Srbi in muslimani rzhod po mestu, prepevali so rodoljubne pesmi ter na ves glas obsojali nasilje. Dijkonom so se priključili profesorii Hadžić, Milaković, Prelog in Tandarić. Z brutalno

silu je policija tudi ta obhod razglašala. Demonstrantom so se pridružili poslanici deželne zbornice Veselić, Djamonja, dr. Mandić, dr. Bašagić, Šerif Arnaudović in Vasilj Grčić. Ti poslanci so na ulicah najodločnejše govorili proti režimu nasilja in intrigi. Zvečer so se demonstracije ponovile, policiji pa je prihitelo na pomoč vojaštvo. Med demonstranti je bilo nad 2.000 delavcev. Med demonstranti so bili tudi narodni poslanci.

Naslednji dan popoldne se je sestal deželni zbor. Galerija je bila nabito polna, čuli so se ogorčeni klici proti vladi, vladni zastopniki pa se niso prikazali. Ko je vstal poslanec Fehim Curčić, načelnik mesta Sarajeva, je nastala v zbornici dvorani grobna tišina. Curčić je podal naslednjo izjavo:

»Visokemu predsedništvu in gospodom poslancem so znani žalostni dogodki, pri katerih je bila zaradi brutalnosti policije prelitla tudi nedolžna kri naših dijakov, naših otrok. Prosim visoko predsedništvo, naj vpraša deželno vladu, na kakšen način misli dati zadostneje za to prelitu nedolžno kri. V znak žalosti in protesta proti nečloveškemu nastopu policije predlagam, naj se seja prekine in prosim poslance, da zapustijo zbornico. Prosim pa tudi našo mladino, naj se ohrani in naj prepusti zadevo narodnim poslancem.

To izjavo so poslanci in poslušalci na galeriji sprejeli z burnimi vzkliki, potem pa dvorano zapustili. Zunaj je bila izvoljena deputacija, ki je potem protestirala pri deželni vladi. Nasilje je tesno povezovalo ves življenj Bosne in Hercegovine ter ga usposobilo za težko, a vztrajno borbo za narodno svobodo.

Na sledi za morilcem

Orožniki so že aretirali prvega osumljenca umora

Krvavi zločin nad dvema slabotnima stankama v Čurilah pri Metliki se zmerom razburja vso Belo Krajino. Podrobnejša preiskava orožnikov in sodne komisije je ugotovila nekatere okoliščine, po katerih bo preiskava zelo olajšana, omogočeno pa bo tudi, da bo pravi zločinec čimprej izročen v roke pravice.

Pokojni Lončaričevi, mati Bara Kočvarjeva in hčerka Marija Vrančarjeva, sta živeli precej samotarsko življenje in sta se v Čurile priselili šele lani. Lansko poletje jima je namreč njuna prejšnja domaćija v Rosalnicah pogorela in se je družina tedaj razkropila. Zet z ženo se je naselil v Črnomlju, njegova tačca Marija Vrančar pa se je z materjo Baro Kočvarjevo naselila v majhni koči v Čurilah, ki jo je bila kupila s prihranki iz časov, ko je živela in galala v Ameriki, kakor nešteto drugih Belokranjcev. Prav to dejstvo in posebno še neki veliki ameriški kovčeg, ki ga je hranila zelo ljubosumno in ki se je zanj večkrat pohvaljala, da v njem čuva svoje skromno premoženje, sta bila menda povod, da si jo je zločinec izbral za žrtev, jo umoril in jo tudi oropal. Poleg »Američanke« je padla tudi njena stara mati.

Zločin je prva zapazila sosedka Govednikova, ko jima je zjutraj hotela oddati kruh, ki ga je bila spekla za obe stanki. Okoli osme ure se ji na njeno trkanje ni nihče odzval, skozi okno pa je zapazila, da je v sobi vse razmetano in da je ameriški kovčeg odprt. Čeprav se ji je vse to zdelo nenavadno, je odšla spet domov z namenom, da se vrne čez nekaj časa, radovednost pa ji ni dala miru in je na vrata Lončarič kmalu potem iznova potrkala. Ni si še opomogla od iznenadenja, ker so bila vsa poprej odprta okna zdaj zagrojena, ko je zaskočila, kako se vrata na zadnji strani koč odpirajo, hip zatem pa je zapazila nekega moškega, ki se je pognal v beg proti gozdiču Borhi, oddaljenem od Čuril dobrega pol kilometra. Na njene klice je pritekel njen mož Janez Govednik in takoj pričel pobeglega zasledovati, vendar pa je slednjemu uspelo doseči gozdič in izginiti med drevmi, med tem ko se je Govednik, ki tedaj za grozni zločin še sploh ni vedel, vrnil nazaj v vas.

Vse te sumljive okoliščine so v Čurilah

zbudile razburjenje in so vaščani skozi zadnja vrata, kjer je zločinec pobegnil, stopili v hišo in naleteli na grozni prizor. V kuhinji je v mlaki krvi na tleh že mrtva ležala Marija Vrančarjeva, dočim njene matere vaščani tedaj še niso našli. Ko so prišli orožniki, ki so v sobi naleteli na še groznejši prizor. Na postelji, pokrita z blazinami in odejami, je ležala stara Kočvarjeva, vse stene so bile poskropljene s krvjo. Zločinec je bil v prvih jutranjih urah vdrl v hišo in s strašnim udarcem s sekiro v zatilnik pobil Vrančarjevo, ki je že bila obločena in je delala v kuhinji, trenutek zatem pa je v sobi z uspehom sekire popolnoma razbil glavo Kočvarjevi, ki je popolnoma deformirana, dočim je Vrančarjevi na temenu nasekal lobanjo ter presekal hrbtnico in mozeg.

Za zločinem je bila takoj poslana orožniška postroja, nekateri orožniki s komandirjem g. Zdvocem pa so ostali na kraju zločina in obvestili sodišče in sosedne orožniške postaje. Ker so orožniki na kraju zločina našli vojaško knjižico, glasečo na ime 24-letnega Rosalničana Stanka Brodariča, so fanta ob petih popoldne aretirali. Težki sum, ki je padel nanj, je še povečala izjava Brodaričevega brata, ki je potrdil, da je sekira, s katero sta bili stanki umorjeni, Stankova last. Osumljenec pa zločina nikakor neče priznati.

NOVA PALMA GUMIJASTA PETA

POVIŠA ELASTIČNOST
HOJE, PREPREČI
PONOŠENE PETE,
ZELO TRPEŽNA IN
POCENI.

Dobro se pri vsakem
občutljivem mestu.

JUGOSL. IZDELAK.

PALMA GUMIJASTA PETA

zemlje, na katerem si je ustvaril dom za svojo družino z lastnimi prihranki, češ: kaj mi bo zdaj vse to. Taval je okrog sam in zapuščen kakor begunec. Toda brezdelje ga je ubijalo še bolj, zato si je kasneje kupil nekaj zapuščen vinograd in iz nerodovitne je digne ustvaril vzoren vinograd. Kakor sam pravi, našde udehe je v delu in pri kramljanju s svojimi prijatelji. Želimo mu še mnogo let.

Prevare z invalidskimi mrtvimi dušami

„Nedolžni“ krivci milijonskih sleparij se kregajo

Beograd, 19. februarja. Po večdnem presledku, ker je eden izmed sodnikov zbolel, se je včeraj nadaljevala razprava proti Jovanu Lakičeviću in njegovim pajdašem, ki so na ime invalidnih s ponarejenimi listinami oskodovali državo za težke milijone. Ta razprava je še vedno velika senčica s 60 obtožnic, 70 odvetniki in z obtožnico, ki je velika knjiga kakih 300 strani, teče pa precej monotonno, ker obtoženci kaj kratko odgovarjajo na vsa vprašanja in vsi zatrjujejo, da so — nedolžni.

Po Lakičeviću je prišel na vrsto obtoženi Ljubiša Okečić. Obtožen je zaradi 17 prevar, ki se razlikujejo druga od druge samo po imenih izmišljenih invalidov in po datumih ponarejenih listin. Okečić pravi, da je nedolžna žrtev spletk. Vse, kar je navedeno v okrožnici, on ni izvršil. Če pa je kaj storil, je to storil, ker je bil zapeljan, ali pa ker so ga drugi izkoriščali. Največ uslug je baje napravil soobtožencu Djordju Rakiću. Nekaj časa je bil tajnik invalidske krajeve organizacije, a te svoje službe, kakor trdi, ni nikdar izkoriščal.

Tretji obtoženec Djordje Rakić pa je najprej povedal, da je bil žrtev — Ljubiše Okečića.

Po vojni, tako je pripovedoval, je bil v finančnem ministrtvu. Potem je služboval v ministrtvu socialne politike, pozneje pa je s skromno pokojnino, ki jo je posteno zaslužil, privatno živel in se med drugim ukvarjal tudi z invalidskimi zadevami. Eil je posredovalec. Posredoval je za malenkosti. Kolikor je pač kdo dal: 100 ali 200 Din. To je bilo vse. Sodik ga je vprašal:

— Male dohodke ste imeli, pridobili pa ste si vendarle hišo, s čimer se ne morejo pohvaliti drugi uradniki s takimi dohodki,

— Kaj pa ti? Ali si s pokojnino kupil svoje hiše?

— A ti, ali si imel od poštenih dohodkov dva avtomobila?

Med tem preprirom je glavni obtoženec Lakičević mirno sedel na svoji klopi in se porogljivo smehljaj.

Napredek tujskega prometa v Gornjem gradu

Na Menini se bo letos gradil planinski dom

Gornji grad, 19. februarja. Pretekli četrtlet je bil redni občni zbor Tujakoprometnega in olepševalnega društva v Trobejevi gostilni. Udeležila sta se zbora tudi sreski načelnik g. dr. Milnar in mestni župan g. Mermal Franc.

Iz poročil funkcionarjev posnemamo, da je bilo delo društva lani zelo uspešno pod vodstvom poštovnega predsednika šolskega upravitelja g. Tratnika Jožeta in delavnega tajnika brisavskega mojstra g. Voščića Martina. Društvo je nabavilo za Gornji grad veliko orientacijsko tablo, na novo markiralo več potov na izletne točke in popravilo nekatere markacije, za katero delo si je pridobil iposebnih zaslug profesor g. Trobej Matija. Dalje si je nabavilo nekaj novih klopi, izpopolnilo predlansko leto zgrajeno letno kopalnico in se udeležilo razstave na Mariborskem tednu z lepimi krajevnimi slikami. V tujakoprometnem oziru je dosegel Gornji grad v preteklem letu velik napredek z uvedbo redne avtobusne proge Ljubljana—Gornji grad—Logarska dolina, za kar se je posebno potrudil g. dr. Ervin Mejak. Mesto je dobilo julija lani kraljev spomenik v mestnem parku po zaslugi krajevnega odbora Narodne odbrane, Društvo je odplačalo do konca l. 1936. vse dolgove, kar je članstvo z odobravanjem vzelo na znanje. Članov ima društvo 58, kar je premalo za naš kraj, ki ima svojo bodočnost le v tujskem prometu. Denarnega prometa je imelo društvo 16.537 Din. Pregledovalci računov so priznali vso vestnost in pametno gospodarstvo blaginju g. Kolenou Albertu.

Pri razpravi o delovnem programu za leto 1937 je predsednik poročal, da namerava društvo postaviti na Menini planini planinsko koč na onem mestu, kjer je stala svoječasno gornjegrajska koč, ki je pogorela. Zagotovljena sta že prostor in stavbni les, pri čemer je uprava veleposelstva ljubljanskega škofa pokazala veliko razumovanje za to, da se v srezu pospešuje tujski promet. Treba je samo še formalnega pristanka Pašniške zadruge, nato pa se bo vložila prošnja za podelitev stavbnega dovoljenja. Stavba mora biti v sirovem stanju letos pod streho, morda pa bo tudi že dograjena. Sredstva za gradnjo naj bi se dobila s prostovoljnimi prispevi. ki ljubiteljev planin, s podporo banovine, občine in osrednjega odbora SPD, katerega bi se nudila protiusluga v tem, da bi vsi člani SPD imeli v novi koči iste ugodnosti kakor v kočah SPD. Nekateri člani so se že na občnem zboru zavezali opremiti na svoj račun več sob. Banska uprava je glede te zadeve poslala društvu dopis, da bi bila pripravljena dati 100.000 Din podpore s pogojem, da društvo postavi velik hotel na Menini, seveda zidan. Članstvo se je na zboru postavilo na stališče, da v sedanjih hudih časih ne bi mogli pristati na ta predlog, pač pa se je zavezalo graditi koč tako, da bo vsak čas mogoče stavbo povečati. Zgradba koč na Menini bi pomenila za Gornji grad in širšo okolico spet lep napredek v tujakoprometnem oziru, ker bi koč na Menini bila tako poleti kakor pozimi privlač-

na izletna točka tako za letovščanje, izletnike in smučarje. Pri akcijah za zgraditev koč bo pomagal predsednik g. dr. Rosina, ki je že svojočasno vodil za sadrgo, ki se je namenjala ustanovitvi posebej za ta namen, vse priprave, da se urediš zgraditev doma na Menini.

Na zboru so se sprejele soglasno spremembe društvenih pravil v smislu tozadnje okrožnice Tujakoprometne zveze. Članarina se je določila kakor lani na 12 Din letno.

Pri slučajnostih so sklenili naročiti za Gornji grad 1000 prostorkov s kraljevnimi slikami in postaviti nove kovinske klopi v parku. Članstvo se bo udeležilo tujakoprometnega tečaja na Ljubnem, ki ga priredijo v kratkem banovina. Poleti bo večja društvena prireditve na prostem, in to morda ob priliki pozitivne temeljnega kamna pri novem domu. Društvo se bo tudi pridružio akcijah za zgraditev železniške proge šmartno ob Paki—Gornji grad—Kamnik.

Radol se je v Raki pri Krškem. Po odeluženju 12letne vojaške orožniške službe je stopil kot certifikatist s položajem brzojavnega mojstra v Poljčane v državno službo. Po 36 letih je bil upokojen in se je za stalno naselil pri nas. Toda prav v času, ki mu je bil namenjen za počitek, ga je zadela bridka uroda: vojna vira mu je ugrabila oina edincea, ki bi bil moral nastopiti učiteljsko službo. Kmalu za tem je izgubil še družico. Spritno hudih udarcev uode je prodal kosček

zemlje, na katerem si je ustvaril dom za svojo družino z lastnimi prihranki, češ: kaj mi bo zdaj vse to. Taval je okrog sam in zapuščen kakor begunec. Toda brezdelje ga je ubijalo še bolj, zato si je kasneje kupil nekaj zapuščen vinograd in iz nerodovitne je digne ustvaril vzoren vinograd. Kakor sam pravi, našde udehe je v delu in pri kramljanju s svojimi prijatelji. Želimo mu še mnogo let.

Na zboru so se sprejele soglasno spremembe društvenih pravil v smislu tozadnje okrožnice Tujakoprometne zveze. Članarina se je določila kakor lani na 12 Din letno.

Pri slučajnostih so sklenili naročiti za Gornji grad 1000 prostorkov s kraljevnimi slikami in postaviti nove kovinske klopi v parku. Članstvo se bo udeležilo tujakoprometnega tečaja na Ljubnem, ki ga priredijo v kratkem banovina. Poleti bo večja društvena prireditve na prostem, in to morda ob priliki pozitivne temeljnega kamna pri novem domu. Društvo se bo tudi pridružio akcijah za zgraditev železniške proge šmartno ob Paki—Gornji grad—Kamnik.

Radol se je v Raki pri Krškem. Po odeluženju 12letne vojaške orožniške službe je stopil kot certifikatist s položajem brzojavnega mojstra v Poljčane v državno službo. Po 36 letih je bil upokojen in se je za stalno naselil pri nas. Toda prav v času, ki mu je bil namenjen za počitek, ga je zadela bridka uroda: vojna vira mu je ugrabila oina edincea, ki bi bil moral nastopiti učiteljsko službo. Kmalu za tem je izgubil še družico. Spritno hudih udarcev uode je prodal kosček

zemlje, na katerem si je ustvaril dom za svojo družino z lastnimi prihranki, češ: kaj mi bo zdaj vse to. Taval je okrog sam in zapuščen kakor begunec. Toda brezdelje ga je ubijalo še bolj, zato si je kasneje kupil nekaj zapuščen vinograd in iz nerodovitne je digne ustvaril vzoren vinograd. Kakor sam pravi, našde udehe je v delu in pri kramljanju s svojimi prijatelji. Želimo mu še mnogo let.

BAYER

Matineja Z. K. D.

KRASNE
OPERNE
ARJE
POJE
SLAVNI
TENORIST

JOSEF SCHMIDT v vefilmu
ZVOKI MLADOSTI
Liliane Dietz — Szöke Szakall
DANES ob 14.15 V ELITNEM KINU MATICI.
Matinejske cene din 3.50 in 5.50.

Domače vesti

Pomozi bog

Iz Trebija-Oselice v Poljanski dolini nam pišejo:

Tudi pri nas je bila razrešena uprava po slovojenju gasilske čete na Trebiji ter je bila imenovana od župe nova časna uprava. Ta je sklicala občni zbor za nedeljo 14. februarja ter je o tem pisano objavila vse članke gasilske čete. Na seji 11. februarja so se pa novi časni funkcionarji iz neznanih razlogov premislili ter občni zbor preložili za nedoločen čas. O tem so člani čete obvestili s sledečim obvestilom:

»Sklenilo se je Na seji Gasilske čete Na trebi, Dase Opčni zbor Preklči za nedelje Usletne Pravihni Dotatku Pomozi bog! Otoro»

Naša gasilska četa je bila ustanovljena na pobudo uvidenih in požarovalnih mož in fanov. V četi niso nikdar poznali nobenega strankarstva, brez razlike mišljenja so vsi sodelovali in bili vedno pripravljeni prisločiti bližnjemu na pomoč. Želeli bi še bilo, da se nova uprava do obnove zbora nekoliko živji v pravila slovenskega jezika. Tudi v to; Pomozi Bog.

* Mučeniška smrt rojaka v Gorici. Kot žrtve strašnega nasilja, izvršenega v božični noči v Podgori, je izdihnil 35letni učitelj petja Lojze Bratuž. V Podgori je v božični noči po polnočni tiskotvornosti ostal v cerkvi ter prepeval domače božične pesmi. Petje je spremljal na orglah Lojze Bratuž. Vrnike je razglašala nahujskana družina in zločinci, ki jih oblast še do danes ni izsledila, so Bratuža in 4 pevce neusmiljeno pretepali in jim vivali v usta ricinovo olje. Bratuža so zalivali s strojnimi ojem, v katerem je bil benec. Dobim so sotrpini za silo okrevali, ni mogel Bratuža, ki je bil zastrupljen, pomagati niti specialisti. Več dni je ležal v agoniji, zdaj pa je došel. Pokojni Lojze Bratuž se je rodil v Gorici in ko je dovršil tolmušni učiteljske, je služboval kot učitelj v Solkanu. Brduh in v Batujah, od koder je bil premeščen v Pescaro. Ko so ga odpustili iz službe, ga je pokojni metropolit Sedej imenoval za učitelja petja v semenišču in za nadzornika cerkvenega petja v gorjski nadškofiji. Po smrti vladike Sedeja je tudi to službo izgubil in se je skromno preživljal kot privatni učitelj petja in kot voditelj cerkvenega pevskega zbora v Podgori. Ob grobu mladega mučenika žalujejo mlada vdova, dva otročka in mnogi prijatelji in rojaki. Vsa Gorjska je cenila in ljubila Lojzeta Bratuža.

Zolča in Jeter, zločinski kameniti in zlatenci urejajo naravna »Franz-Josefov« grenčica prebavo in pospešuje iztrebljenje črevesja. — Klinične izkušnje potrjujejo, da domača pitna kura (zdravljenje) dobro učinkuje, ako popijemo »Franz-Josefov« vodo zmešano s malo tople vode zjutraj na prazen želodec.

Ogl. reg. S. br. 15. 45/35.

* Novi grobovi. V Ljubljani je včeraj do poldne umrla gospa Marija Mandljev, so proga upokojenega ravnatelja tobačne tovarne. Pogreb ugodne gospe bo jutri, v nedeljo, ob 16. iz Gregorčičeve ulice 7. k Sv. Križu. — V Kranju je po kratkem bolehanju v 81. letu starosti umrl g. Mihael Jakobič, posestnik in brzojavni mojster v pokolu. Pogreb bo danes ob 15. — V Novem Celju je umrl g. Martin Zagar. K večnemu počitku ga bodo spremenili danes popoldne. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* Prod obnovno rečnega prometa. Pri Novem Sadu se je Dunav znižal za 10 cm in na vsem novosadskem sektorju ni več ledu. Znižujejo se tudi vsi pritoki Dunava. Zaradi tega ni več pomembnejših zaprek za obnovno rečnega prometa. Navarost novih poplav iz reke Karašice so odstranile. Ker so izlivi iz te reke poplavlili večina pašnike, škoda ni velika. Tovarna sladkorja na državnem posestvu Belju nima prav nobene škode. Poškodovan je bil samo železniški tir na posestvu in bo promet urejen šele te dni.

* Dubrovniška plovia kupuje beograjski hotel »Moskva«. Za nakup znanega hotela »Moskve« v Beogradu se pogaja Dubrovniška plovia. Za nakup se je zavzela zaradi predpisov prejšnjih finančnih zakonov, ki določajo, naj parobrodna društva nekaj od dobljene subvencije uporabijo za napredek naše hotelske industrije.

* Skakači, pozor! Na Polževem je zapadlo na staro podlogo toliko novega snega, da je smuka dobra in tudi skakalnica je uporabna. Opozorjamo skakače na ugodno priliko za treniranje. Skakalnica za skoke do 23 m je že preizkušena.

* Združenje kinematografskih podjetnikov dravske banovine sklicuje svojo II. redno skupščino na dan 5. marca ob 9.30 uri v garderobni dvorani kina Uniona v Ljubljani.

* Socialno-gospodarska šola Narodno strokovne zveze na Jesenicah bo imela drevi ob 19. četrti redno predavanje. Predaval bo g. profesor dr. Jože Mihelak o kreditu. Predavanje bo v veliki dvorani Kazine na Savi. Vabljeni so vsi delavci in nameščenci z Jesenic, Javornika in okolice.

* Originalno pevsko društvo. V Mariboru deluje odlični pevski Septet bratov Živkov, v katerem se udeležujejo šest bratov. Še bolj originalno pevsko društvo pa se snuje sedaj v Šibeniku. To je pevsko društvo »Baranovič« in po pravih lahko postanejo njegovi člani samo rojaki z rodbinskimi pramom Baranovič. Sestava pevskega društva ni bila težka, zakaj plemo Baranovičev šteje v Šibeniku in okolici okrog 70 družin. V Šibeniku in okolici so se Baranoviči pred kakimi 400 l. dosežili iz Bosne. Pevsko in glasbeno udejstvovanje je stara tradicija tega plemo. Tudi direktor zagrebske opere je iz tega rodu.

* Tovarna JOS. REICH sprejema mehko skrobijeno blago v najlepšo izdelavo. 3

* Iz slovenske Koroške. V Podlublju je ukinjena ljudska šola in morajo otroci iz Podlublja in Podgore hoditi v šolo v Borovlje. Šolsko poslopje je preuredila borovljanska občina v ubožno hišo. — V Glogasnici je umrl v visoki starosti, od Celovca naprej po vsej Podoljni in tudi preko meja znani trgovec z žitom in živino Peter Huter. Hutarjev oče, kakor ga je spoštljivo imenovalo staro in mlado, je bil spreten trgovec, a mamon ga ni nikdar presleplil. Bil je mož odkritega in poštenega značaja, stara slovenska korenina in neustrašen bojevnik za narodne pravice. — V Beljaku so imeli nedavno eksotičnega gosta. Namenjen na Dunaj, se je prihajajoč iz Trsta ustavljal tam alvarski maharadža iz Indije. V njegovem spremstvu je bilo 32 oseb, vozil pa je s seboj kakih 150 kovčgov. V Beljaku je nočeval v Park-hotelu, kjer je dal v najetih sobah odstraniti vse pohištvo in ga nadomestiti s svojimi. V železniških vagonih in v avtomobilih pa je dal odstraniti vse prevleke iz svinjskega usnja ter jih nadomestiti s svojimi dragoceniimi preprogami.

Običajna in trdovratna zaprtja in prebavne težave se odpravijo z Leopulami, čistim rastlinskim odvajalnim sredstvom, katero deluje brez bolečin in ne odpravi nikdar. Nobena privrajnost — tudi pri daljši uporabi gotovo učinkuje. Poskusite najprej mali zavoj. Dobiva se v vseh lekarnah.

Ogl. reg. S. br. 31. 430 dne 24. XII. 1935.

* Razliko med pravimi Nemci in renegati ponazarja »Koroški Slovenec« z naslednjo zgodbo: Lani v decembru so nastopili v ljubljanskem radiu pevci iz Sel in Radiš. Prav lepo so zapeli in ponosno smo jih poslušali. Toda triumf naše pesmi in naših pevcev ni bil vsem všeč in na nizkoten način so ga neki naši neprijatelji hoteli zmanjšati. Pri inž. Pehareku na Humbku, kjer je zaposlenih več delavcev drvarjev, ki so člani selskega pevskega zbora, so hoteli doseči naj se našim fantom pevcem odvzame delo in zaslužke, ker so nacionalni Slovenci. Inž. Peharek pa jim je odgovoril: »Če ste vi narodni, smejte biti narodni tudi oni. Gozdarska uprava še ni nikdar gledala na narodno pripadnost svojih delavcev, temveč samo na njihovo delo. Iz lastne izkušnje vem, da so bili slovenski drvarji še vedno najboljši delavci.« Naši prijatelji so se nato obrnili na lastnika humberskih posestev g. Marescha na Dunaju očitno z istim uspehom. Ta dogodek uči, da je velika razlika med pravimi Nemci in narodnim odpadnikom, ki se ne strah niti podlih sredstev, da bi onemogočili slovensko kulturno delo.

* Tragedija bivšega izsijenca. V Budaku pri Gospiu si je vzel življenje ugledni kmet Josu Vuković. Kruta je tragedija tega človeka. Dolga leta je delal v ameriških rudnikih in ko se je pred leti vrnil domov, je imel dosti prihranjenega denarja. Uredil si je lepo kmetijo, oženil pa se je z vdovo svojega brata, v katero je bil že v mladosti zaljubljen. Ko je dobil otroka, je bil ves srečen. V svoji sreči je bil preko vse mere dobrotljiv in okrog 200 tisoč Din gotovine je razporedil svojim sorodnikom in sosedom v trdnem prepričanju, da mu bodo denar vrnili, kadar ga bo potreboval. Ob likvidaciji kmetijskih dolgov pa so postali njegovi dolžniki oholi. Reklji so: Polovico dolga ti bomo vrnili, kadar bomo mogli. Da bo nesreča in razočaranje še večje, je Josu dobil nalog, da mora plačati 6.000 Din rent. davka za denar katerega je bil posodil. Zaman je dokazoval, da ni od glavnice dobil niti pare, kaj šele kakše obresti. Ker ni imel s čim plačati, so mu zaplenili kravo. Nesrečnež je obupal in v hlevu se je obesil.

* Kako se šolajo zločinci. Mladi razbojnik Forenpoher, ki je, kakor znano, s pošteno položnico na 20 Din zabil v kletno stanovanje neke zakonite zagrebske ulice poštenega uslužbenca Filipčiča in ga tam pobil s kladivom, da bi mu izropal denarne pošiljave, je na policijski priznal, da se je že dalje časa pripravljval na svoj zločin in da je vse temeljito premislil. Na vprašanje, kako je prišel baš na idejo takega roparskega napada, je odgovoril, da je v listih bral poročila, kako je bil umorjen in izropan pismonoša v St. Ilju nad Mariborom. Mladi zločinec je že v Bakru izvršil vlom in je bil zaradi tega obsojen na 18 mesecev. Udeleževal se je tudi kot sleparski ženin. Prišleparjeni denar je v Zagrebu zapravil in odločil se je za dobro premišljen napad na poštenega uslužbenca. Pravi, da mu je bilo potrebno mnogo denarja, ker je jetičen in ker se je nedavno v Zagrebu še spolno okužil. Svoje pripovedovanje je resignirano zaključil: Najbolje bi bilo, če bi me takoj ubili.

* Dren vliom v Pacinju. V Pacinju so te dni pri posestniku Ivanu Segulu v noči, ko so vsi spali, vliomili neznanec v zadnji del hišnega poslopja in odnesel vse perilo, posteljnino in zadnjih sobah in nekaj denarja v gotovini. Ker so bili vliom izvršeni tudi v Domavi in Velovleku, je verjetno da gre za dobro organizirano tolpo. Orožniki so z vso odločenostjo na delu, da izsledijo tatove.

* Ponesrečeni parnik »Etno« bode razbit. Italijanski tovarni parnik »Etna«, ki se je 3. t. m. ponesrečil blizu svetilnika Velirat na Dolgem otoku, je še zdaj zagrozen med skalami. Iz ponesrečene ladje so odnesli kakih 300 ton moke, ostalih 300 ton moke pa je pokvarjenih. Že takoj po nesreči so dvomili, da bi mogli staro ladjo privleči do najbližje ladjedelnice. Ko bodo odstranili ves tovor, bodo ladjo še enkrat pregledali in, če se ugotovi, da bi bil prevoz v tržaško ladjedelnico združen s večjimi težavami, bodo parnik razbili in razsekali ter železne dele odpremili v Zader.

* Zaradi visokih snežnih zametov na Ornjem avtobus Ljubljana — Kamnik — Gornji grad — Ljubno do predelka ne obratuje.

* Brzojavke v Španije. Mednarodni brzojavni urad v Bernu razglasa, da je italijanska kabelska družba sporočila, da se rodno sprejemajo in oddajajo brzojavke po italijanskem kablju v naslednje španske kraje in iz njih: Avila, Badajoz, Burgos, Caceres, Cadix, Cordoba, Corona, Granada, Guipuscoa, Irun, in San Sebastian, Huelva, Huesca, Leon Logrono, Lugo, Malaga, Avara, Orense, Oviedo, Palencia, Pontevedra, Salamanca, Saragosa, Segovia, Sevilla, Sorja, Teurel, Toledo, Valladolid, Vitoria, in Zamora. Brzojavna služba je odprta tudi po italijanskem kablju za promet s Kanarskih otokov, z Gibraltarja iz španskih posesti severne Afrike, iz Maroka, Tangerja in španskega pasu v Maroku. V vse druge kraje na Španskem se lahko pošiljajo brzojavke po italijanskem kablju samo na pošiljalcev nizko.

Iz Ljubljane

u— Počastitev matere padlega dobrovoljca. Ge. Josipini Kumljevi so naše nacionalne organizacije na pobudo Narodne obrane priredile v četrtek v biseri restavracijski dvorani Ljubljanskega dvora pri srčno lep častni večer, Okusno okrašena dvorana je bila zvrhano polna odličnih gostov, med katerimi smo opazili tudi komandanta divizije generala Tomiča, generala Popadiča, zastopnika mestne občine inž. škofa in železniškega direktorja dr. Faturja, po oficijelnih delegacijah pa je bilo zastopanih 35 nacionalnih organizacij. Večer je otvoril predsednik NO direktor dr. Duljar s kratkimi pozdravnimi besedami, v katerih je poveljeval velike žrtve, ki so jih najboljše izmed sinov našega naroda v Dobruddi in na solunski fronti tvegali za naše osvobodjenje in zednjenje. Za njim je odvetnik dr. Cepuder v izčrpnem referatu prikazal zgodovino nacionalnih bojev na Slovenskem v zvezi z zgodovino zmagujočega jugoslovenstva, v kateri so prav dobrovoljske formacije tvorile najodličnejšo etapo. V ime naš dobrovoljcev je ge. Kumljevi izrekel iskrene čestitke Joco Zagar, na koncu pa je še šentjakovski župnik Barle izrekel nekaj plametičih, bodrilnih besed. V celoti je večer potekel v najlepšem in največjem razpoloženju, ki je vnovič izprizalo, da so vse veje nacionalnega gibanja v Ljubljani strnjene v eno samo nerazdruženo in neprobno falango.

u— Bajram. Tukašnji Imamet džemata javlja muslimanom, da se prične bajram 21. t. m. v nedeljo. Bajram traja tri dni. Ves ta čas državnih, samoupravnih, privatnih uradnikov in delavci niso dolžni opravljati svoje službe. Po vazuu-nasihatu (prijem) bo bajram namaz v džamiji, ki je v kasarni Vojvode Mišića, Metelkova ulica št. 5.

u— Umetnostna razstava Slavka Tomerlina. V nedeljo ob 11. uri se bo otvorila v Jakopičevem paviljonu razstava slik znanega zagrebskega slikarja Slavka Tomerlina. Umetnik razstavlja okrog 80 slik v olju s folklornimi motivi, marinami, krajčinami itd. v stilu lanske razstave, ki jo je ljubljansko občinstvo simpatično sprejelo. Opozorjamo na razstavo hrvatskega slikarja vse naše prijatelje likovne umetnosti.

u— O pomenu vitaminov za človeški organizem bo predaval pod okriljem Prirodoslovnega društva docent dr. Ivan Matko šef internega oddelka splošne bolnišnice v Ljubljani. Občinstvo opozorjamo na izredno zanimivo predavanje, saj so vitamini življenjskega pomena za uspevanje zdravega organizma. Predavanje bo v torek 23. t. m. v dvorani Delavske zbornice ob 20. Vstopnina 4 in 2 Din.

Vsa društva, združenja, družbe in izletne pisarne, ki nameravajo prirediti potne potovanja, izlete in ekskurzije v tu-ali inozemstvo, dobe najugodnejše, najboljše odprte izletne avtobuse za vsako poljubno število potnikov samo direktno pri avtopodjetju J. Gorican, Tržič.

u— Pedagoško društvo priredi v ponedeljek ob 18. v predavalnici mineraloškega inštituta na univ. javno predavanje. Predaval bo dipl. phil. Drago Cvetko o temi: »Problem muzikalne vzgoje našega naroda«. Iskreno vabljeni!

u— Lutkovna predstava v Šiški. Lutkovni oder v Sokolskem domu bi priredil v soboto, 20. t. m. igro »Zlati cvet-čarobni svet«. Slarši, pripeljele svoje malečke!

u— Napolnite drevi dvorano šentjakobškega gledališča do zadnjega kotika. Julij Vizjak, eden najmlajših članov odra, siavi svoj sloj nastop. Burka »Zakoni slavnica« jo je izvršno nastudirana in je polna zdravega kmetijskega humorja. Za smeh skrbijo Gorupova, Grgurevčeva, Butarjeva, Kunter, Moser, Jamar in še velik del novih, nadarjenih moči. V nedeljo zvečer se igra ponovi. Začetek ob 20.15.

u— Matineja ZKD Danes ob 14.15 in jutri (v nedeljo) ob 10.30 je na matinejskem sporedu Zveze kulturnih društev krašni pevski film Josefa Schmidta »Zvoki mladosti«. Po burki in svežosti glasovnega materijala ne zadržuje Josefa Schmidta za svojimi slavni vrstniki Kieparu, Grgičem in družini in je vsakakor umljivo da si ta mladi nadarjeni pevec na mah osvaja publiko po vsej. Vsečina vsega filma se nanaša na geslo: mladina; prava mladina, polni zanosa in vere. Film »Zvoki mladosti« je film najlepših opernih arii spontanega navdušenja od začetka do konca in vsebine kakor jo je orisalo življenje. Predstava v Elitnem kinu Matice danes ob 14.15 in v nedeljo ob 10.30 pri matinejskih cenah 3.50 in 5.50 Din.

u— Za mesec marec so do sedaj prijavljene naslednji koncerti: Glasbena Matica priredi 2. marca koncert Anite Mezelove in rav. nateja Betetta, 5. marca intimitni večer poljsko-argentinške glasbe, 12. marca solistični koncert Antona Drmota, 9. marca koncertna v Ljubljani mešan zbor. »Rodna pesem« iz Solje, 8. marca pa nastopi orkester Ljubljanske filharmonije pod vodstvom znamenitega francoskega dirigenta Rene Batona. Sredi meseca marca pa priredi Glasbena Matica poseben teden pod naslovom »Učije se glasbe«.

u— Zahvala. Vsem, ki so pripomogli k gmotnemu in moralnemu uspehu naše prireditve, posebno pa požrtvovalnim gospe in gospodičam, najlepša hvala! Prireditelji odbor prvega elitnega plesa umetnikov.

u— Društvo »Soča« opozarja vse svoje članstvo, prijatelje in družo c. publiko na predavanje mest. gradb. nadsvetnika g. inž. Janka Mačkoviča, ki bo predaval o temi: »Slovenija, osebita Podravje, v sodobnih nemških teorijah.« Predvojne in medvojne pangermanske aspiracije so glede našega ozemlja zadostno znane. Ali so te težnje po vojni povsem preostale? Vidimo, da vznika vedno čedalje več nove nemške teorije, ki razširjajo narodne meje preko svojega etnografskega pojročja. Čisto globoko v nemško ozemlje, O teh težnjah, bo govorila s pomočjo slik v predavanju, ki bo ob pol 21. v dvorani »Zvezle«.

Tovariši Sočani, prijatelji in vsi, ki se zanimate za to veleznano in zanimivo predavanje ne zamudite prilike in pridite polnoštevilo! Vstop je vsem prost.

Iz Celja

u— Adamičev večer bo danes ob 20. v veliki dvorani Narodnega doma. Pevski zbor »Ojke« bo pod vodstvom g. M. Vidčnika zapel uvodno pesem »Umiri je mož.« Skladatelj g. prof. Vasilij Mirk. Predsednik Ispavčeve pevke župe iz Maribora, bo orisal življenje in delovanje pokojnega velikega skladatelja Emila Adamiča. Nato bo pevski zbor izvajal Adamičeve pesmi. Po koncertu bo v hotelu »Evropi« intimen družabni večer v čast g. prof. Mirku.

u— O šegah in narodnem življenju v Jugoslaviji je predaval v četrtek zvečer v veliki dvorani Narodnega doma v Celju g. Julij Rogulja. Predavanje je bilo pod okriljem Savinjske podružnice SPD in dobro obiskano. Predavatelj je celjski publik, v kolikor sploh predavanja poseja, že dobro znan, saj smo ga imeli v svoji sredi že prejšnja leta, ko je govoril o raznih temah, vedno pa je pokazal lepe sklopične posnetke. Predavatelj najbolj pozna naša fotomateriji, ki jim je pred nekaj leti priredil foto večer s praktičnim poukom razvijanja in toniranja slik. To pot nas je simpatični g. Rogulja popeljal po vsej Jugoslaviji. Začel je s Slovenijo, potem pa smo z njim v mislih prepotovali Hrvatsko in Dalmacijo, Bosno s Hercegovino, Vojvodino, Crno goro in Srbijo, tja do čarobnega Ohridskega jezera. Predavatelj je mojster pri izbiri motivov. Predočil nam je pestrost narodnih naš domovine, pokazal narodne plesne, prizore iz življenja in nehanja jugoslovenskih ljudi; več veselih, a tudi žalostnih prizorov, n. pr. mohamedanski pogreb in prizor iz pravoslavne Srbije, kjer žene ob grobu objokujejo mrljca. Predavanje ni bilo dolgo trajno, dasi je bilo projekcijanih okrog 140 slik. Poslušalci so do konca sledili s polnim zanimanjem, potem pa so predavatelja nagradili z zasluženim aplavzom. V Celju bo tudi v bodoče z veseljem sprejet.

u— Krajevni odbor Jadranske straže v Celju je imel v sredo zvečer svoj IX. občni zbor. Predsednik g. dr. Gorican je v svojem poročilu podprtal glavne naloge JS in navedel, da opravlja celjski odbor svoje delo uspešno ob podpori široke javnosti in drugih činiteljev. Zahvalil se je mestni občini, vodstvom šol, vsej javnosti in tisku za podporo. Tajnik g. Gerlanec je poročal o raznih predavanjih za članstvo in podmladek, o notranjem delu o delu odsekov in raznih prireditvah. Iz prav zadovoljivega poročila blaginjaka g. Cira Sadarja navajamo, da je krajevni odbor tudi lani počlonil celjskim šolam za letovanje nad 8.000 Din. Na predlog pregledovalca računov g. primarija dr. Raišpa je prejel odbor razrešnico s pohvalo. Z malimi izpremembami je bil izvoljen dosednji odbor s predsednikom g. dr. A. Goricanom na čelu. Načrt društvenega dela v novem letu obsega dvig članstva, predavanja, proslavo 1050-letnice zmage Hrvatov nad Benčani, proslavo Jadranskega dne in prireditve tombole v maju, ki naj omogoči nadaljevanje podporne akcije za mladino. Pri slučajnostih se je g. direktor Mravljak v imenu šol zahvalil za podporo, ki jo prejemajo vse celjske šole od krajevnega odbora JS v Celju. Ob zaključku je delegat mariborskega občinskega odbora JS g. ravatelja A. Lavrenčiča pozdravil občni zbor in želel odboru nadaljnje uspešno delo.

u— Sreski odbor društva Rdečega križa v Celju je imel v četrtek zvečer redni občni zbor v sejni dvorani na mestem poglavarstvu. Predsednik g. dr. Juro Hrašovec je sporočil pozdrave banovinskega odbora RK v Ljubljani in prečital poslanico društva RK. Tajnica gđ. I. Zupančičeva je poročala, da je sreski odbor priredil ob 60-letnici RK dne 26. septembra slavnostno akademijo v Celjskem domu. Glavni odbor RK je ob tem jubileju odlikoval predsednika g. dr. Jura Hrašovca z redom Rdečega križa, go. Elo Kalanovo, gđ. Ivanko Zupančičevo in magistratnega direktorja g. Iva Šubica v Celju ter ravnatelja zdravilišča na Dobrni g. dr. Štera pa z zlato svetinjo RK. Samarijanskega točaja se je udeležilo 40 tečajnik in 13 tečajnikov. Tajnica je izrekla primariju g. dr. Raišpu in ostalim zdravnikom zahvalo za predavanja in vodstvo praktičnih vaj. Sedaj se pripravljajo nov samarijanski tečaj. Samarijani so v polni opremi sodelovali lani pri vaji v obrambi pred letalskimi napadi. Sreski odbor je priredil lani 4. julija koncert vojaške godbe v mestnem parku in naklonil šolam večje podpore. Sreski odbor ima 318 članov in sicer 146 rednih in 72 podpornih, na celjskih šolah pa 1432 podmladka. Poročilo blaginjaka g. Jos. Kramarja izkazuje 8687 din dohodkov in 6746 din izdatkov; prebitke znaša torej 1941 din. Na predlog g. rav. Kralja je prejel odbor razrešnico. Skladističnik g. dr. Drago Hočevar je poročal, da se je društveni inventar pomnožil. Gosp. Kramarju, ki je po desetletnem delovanju kot blaginjak odločil svojo funkcijo, je bila izrečena zahvala za njegovo požrtvovalno delo. Z malimi izpremembami je bil izvoljen dosednji odbor s predsednikom g. dr. J. Hrašovcem na čelu.

* KINO *

TEL. 21-24 MATICA

Danes nepreklicno zadnjikrat!
»NESREČNIKA II. del
(Les Miserables)
Harry Baur

TEL. 27-30 SLOGA

PREMIERA
VAŠKI ZDRAVNIK
Napeta drama, polna romantike, s sodelovanjem »KANADSKIH PETORČK«
Jean Hersholt, June Lang.

Matineja ob 14.15, jutri ob 11. uri OPERETA

KAJ SE ZENSKAM VSE NE SANJA
Gustav Fröhlich, Nora Gregor, Otto Wallburg, Peter Lorre

TEL. 22-21 UNION

PREMIERA!
Vesela opereta, polna sladkih melodij
CVETJE IZ NICE
Erna Sack — Paul Kemp, Jane Tilden, Friedl Czepa in Karl Schönböck

Matineja ob 14.15, jutri ob 11. uri VESELA DUNAJSKA OPERETA

RAJ NA ZEMLJI
Lizzi Holczschuh, Herman Thimig, Hans Moser, Theo Lingen, Adela Sandrock

Predstave ob 16.15, 19.15 in 21.15 uri

u— O borbi za gledališče bo predaval režiser ljubljanskega Narodnega gledališča g. Ciril Debevec v ponedeljek 22. t. m. ob 20. na ljudskem vseučilišču v Celju. V svojem predavanju bo skušal odgovoriti na vsa aktualna vprašanja, ki zadevajo gledališko umetnost.

u— Nov sneg je pobelil v zadnjih dneh tudi doline, dasi tam ne bo imel obstanka. Hribi pa so dobili tako debelo snežno odejo, da bo dolgotrajna in smučarjem zagotavljala še mnogo, mnogo veselja in užitka. Celjo pri Celjski koči je mogoča primerna doma smuka. Upajmo, da tako ostane vsaj do nedelje, da smučarji užijejo vsaj nekaj veselja. Snežne razmere v višjih legah pa so odlične. Sedaj je smuška sezona na višku n. pr. na Golteh pri Mozirski koči, na Smrekovcu, na Pohorju in povsod, ako se povzpneš v višine nad 1000 metrov.

u— Pravilniki o pobiranju občinskih davščin. Na razglasni deski mestnega poglavarstva so našli pravilniki o pobiranju kanalske naklade od strank, ki so oproščene zgradarine, pravilnik o pobiranju užitnega na meso in mesne izdelke v mestni občini celjski izpremembe in dopolnitve pravilnika o pobiranju občinske davšnine na vozila. O raznih izpremembah pravilnika o uvoznih smo že poročali. Poleg teh izprememb je znana tudi uvoznina na čevljarne izdelke, na novo pa je uvedena uvoznina na sledeče predmete: na šivalne stroje 25 Din, na pisalne in računske stroje 30 Din, na kolesa in otroške vozičke 10 Din, na osterična olja 20 Din za kg, na ekstrakte in razne esence 10 Din za kg, na boljše preproge (perzijske) 10 Din za kg, na bosaške in ostale preproge 5 Din za kg, na okrogel surov les 0.10 Din za 100 kg in na opeko prav tako 0.10 Din za 100 kg.

u— Kino Union. Danes ob 16.15 in 20.30 vefilm »Kameval in ljubezen« s Hermanom Thimigom in zvočni teadnik ob 18.30 matineja: »Charles Chan v Sanzaju«.

KINO METROPOL. Danes ob 16.15, 18.15 in 20.30 »ZETEV« (JULIKA) v glavni vlogi Paula Wessely. Matineja ob 14. »GARCIA«.

Iz Maribora

u— Poslednje slovo od vrliga narodnjaka in Sokola. V četrtek popoldne je izredno velika množica spremlila blagopokojnega br. Leopolda Hallerja na njegovi zadnji poti na pokopališču. Pri srčno tople so bile poslovilne besede staroste Sokola Maribor matice br. dr. Fornazarica v imenu Sokola in Ciril Metodove družbe ter šefa davčne uprave g. Preloga v imenu davčnega uradništva. Turbno sta odmevali žalostniki »Mrtvaški zvone« in »Človek, glej, ki so jih odpeli naši vrli Jadranaši in člani pekovskega zbora. V poslednjo počastitev je vojaška četa oddala častno salvo, vojaška godba pa je odsvirala žalostinke.

u— Južnoafriški novinar v Mariboru. V kratkem prispe v Maribor znani južnoafriški novinar Peter Bruchhausen, ki se bo ob priliki svoje evropske turneje ustavil tudi v Mariboru. Predaval bo v okviru Angleškega kluba o temi, kako gleda južni Afrikanec na britski imperij.

u— Prijatelj angleškega jezika v Mariboru, organizirani v Angleškem klubu, so imeli v četrtek zvečer v realnem poslopju svoj občni zbor, ki mu je predsedoval prof. dr. Janko Kotnik, ki je poročal, da zelo narašča zanimanje za angleški jezik in kulturo predvsem v vrstah mariborske mladine. Zatem so poročali tajnik prof. Kos, blaginjak prof. Bogovič in knjižničar Gnušek. Knjižnica šteje 640 knjig ter več revij in časopisov. Tudi obisk pri treh stalnih angleških kurzijah je bil v preteklem letu izdatno boljši. Pri slučajnostih so se obravnave razne klubove aktualne zadeve.

u— Gledališke novice. Drevi gostuje kot Madeleine v Abrahamovem »Pisu« v Savoyu primadona ljubljanske opere ga. Zlata Gjungačeva.

u— Mladina beži od doma. Pri policiji se je zglasil železničar Andrej Kovačec iz Železničarske ulice in javil, da je odšel neznanomak njegov 17letni sin Andrej. Starši se bojijo, da se mu je kaj zgodilo.

u— V smrt je hotela 54letna delavka štefica N., ki je pred hišo na Koroški cesti 8 izpila večjo količino hloza in se nezavestna zgrudila na tla. V splošni bolnišnici so ji rešili življenje.

Zrebanje 17. februarja 1937. državne razredne loterije

Din 2.000.— št.: 10.869,

</

a— Iznem. Avstrijske oblasti so predale našim oblastom ob meji 5 moških in eno žensko, ki so bili izgnani iz Avstrije in ki so tamkaj živeli preko 15 let. Tukajšnja policija jih je odpredala v domovinske občine.

a— Odmevi avstrijske protinacistične gornje Maribor. Našim območnim oblastom se je prijavil včeraj 30letni Josip Schwarz. Pri zaslišanju je dejal, da je zbežal preko meje zaradi nove obsežne gojne proti narodnim socialistom v Avstriji in ker so ga oblastva zasledovala zaradi njegovega prepričanja.

a— Starinarstvo je izkopal 34letnega Antona Pernata iz Maribora, je obsojil mali kazenski senat na 1 leto in 6 mesecev roko, ker je lani ukradel v starinarstvu Helene Lukežič v Vetrinjski ulici razne predmete v vrednosti okoli 9000 dinarjev.

Z Jeseni

a— Sokolski odd. vprizori drevi ob 20. dekletveko komedijo. »Pobegla nevesta«.

a— Zvočni kino Radio predvaja v soboto in nedeljo ob 8. uri zvečer (v nedeljo tudi ob 3 pop.) velenim »Nesmrtna gosli« (Stradivari). Med dodatki tudi domači zvočni kulturi film in Paramoutov zvočni tednik. — Sledi velenim »Zenski raj«.

Iz Zagorja

a— Razburjeni trafiki. Iz Zagorju in Topliceh je bilo doslej osem lastnikov trafika, razen dveh le invalidi in udove. Skupni mesečni zaslužek vseh prodajalcev tobaka, znaša okoli 2000 dinarjev. Vse trafike so bile pred leti zadovoljivo porazdeljene tako da je bilo kadilecem popolnoma ustreženo. Kljub temu, da od tega zaslužka za sijo lahko živijo le trije trafiki, se je začela nesocialna akcija za pridobitev novih trafika. Razen tega se je na zakoniten način odvzelo dovoljenje prodaje tobaka trafikantski Alojziji Mlatkovičevi, ki je že 16 let imela trafiko. Zaradi hude boleznj je dobila od monopolne uprave pred petimi leti dovoljenje da vrši prodajo tobaka lahko druga oseba, zdaj pa ji je bilo to dovoljenje umaknjeno, trafiko pa je dobila oseba v dobrem položaju. Ta primer in prošnje, vlozene za nove trafike, so dovedle do vznešenja v vrstah dosedanjih trafikantov, ki so na nedavnem sestanku sklenili poslati na odločilno mesto protest, da se jim odjeda siromašni kosček kruha.

Iz Ptuj

a— Ptujski šahovski klub bo nastopil v nedeljo 21. t. m. v Varaždinu proti tamšnemu klubu. 14. dni pozneje pa bo v Ptuj razvzana tekma.

Iz Ljutomer

a— Umrli v tem mesecu velika. Ne mine skoro dan da bi ne bilo pogreba. Večkrat sja celo dva hkratu. Smrt pobira predvsem starejše ljudi. Tako so umrli: v Stročji vasi ga Ivana Geraltičeva, mati trgovca G. Zemljčeve in posestnik Matija Puconja, na Močičevjar Dolanč Ivan, v Ljutomeru pa preužit kar Franc Sobčan.

Iz življenja na deželi

a— RIBNICA. Sokolski zvočni kino predvaja drevi ob 20. in jutri ob 15.15 in 20. zvočni film »Lahka konjenica« (Rozika pleše jaha in poje). Za dodatek nov Paramoutov zvočni tednik.

a— VELENJE. Območni odbor Rdečega križa bo drevi polegati letni obračun svojega dela. Priporočamo članstvu, da se obnega zbor na številno udeležje.

a— SEVNICA. Zvočni kino predvaja danes in jutri film »Veselo ženo« (Vindorske).

Vremenska poročila

po stanju 19. februarja ob 7. uri zjutraj. Severni in severozapadni veter čisti oblačnost Slovenije. Nastopilo je jasno marzlo vreme. Jug je za sedaj popustil. Smuka predvsem v višjih legah prav dobra.

Rateče: —12, jasno, mirno, 70 snega, pršič.

Plančica: —8, jasno, mirno, 110 snega, pršič, mala in srednja skakalnica in drsalnice uporabljivo.

Peč, Petelinjci: —8, jasno, mirno, 110 snega, pršič.

Kranjska gora: —10, barometer se dviga, jasno, mirno, 75 snega, pršič.

Erjavčeva koča na Vrščur: —7, jasno, 150 snega, pršič.

Pokljuka: —7, jasno, mirno, 120 snega, pršič, mala in srednja skakalnica uporabljiva.

Bohinjska Bistrica: —6, jasno, 36 snega, pršič.

Dom SPD na Komni: —6, jasno, vzhodnik, 220 snega, pršič.

Skalski dom na Voglu: —10, 240 snega, pršič.

Sv. Križ nad Jesenicami: —4, jasno, severozapadnik, 50 snega, pršič.

Dom na Kofcah: —8, jasno, mirno, 80 snega, pršič.

Dom na Krvavcu: —4, jasno, severozapadnik, 60 snega, pršič.

Velika planina: —4, jasno, 120 snega, pršič.

Sv. Planina: —4, jasno, 60 snega, pršič.

Sv. Jošt nad Kranjem: —4, jasno, vzhodnik, 20 snega, pršič.

Rakitna: —2, jasno, vzhodnik, 30 snega, sren.

Polzevo: —2, jasno, mirno, 25 snega, sren.

Senjorjev dom: —9, jasno, mirno, 120 snega, pršič.

Pesek: jasno, mirno, 110 snega, pršič.

Ribnica: jasno, mirno, 50 snega, pršič.

Mozirska koča: jasno, mirno, 110 snega, pršič.

Smrekovec: jasno, mirno, 90 snega, pršič.

Rimski vrelci: 40 snega, pršič.

Pohorski dom: jasno, mirno, 80 snega, pršič.

Sv. Katarina-Teško čelo: 25 cm suhega snega na stari podlagi.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda ljubljanske univerze številke za označbo kraja pomenijo: 1 Čas opazovanja. 2 stanje barometra. 3 temperatura. 4 relativno vlaga v odstotkih. 5 smer in brzina vetra. 6 oblačnost 0—10. 7 padavine v mm. 8 vrsto padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

19. februarja

Ljubljana 7. 765.6, —0.2, 84, NNE2, 10, sneg, 0.8;

Zagreb 7. 765.2, 3.0, 80, NW1, 10, —, —;

Beograd 7. 763.3, 2.0, W1, 10, —, —;

Sarajevo 7. 764.2, 1.0, 90, 0, 10, dež, 2.0;

Skopje 7. 760.9, 3.0, 90, 0, 10, dež, 0.5.

Temperatura: Ljubljana 5.0, —1.0; Zagreb 5.0, 2.0; Beograd —, 2.0; Sarajevo —, 0.0; Skopje 7.0, 2.0.

Gospodarstvo

Ljubljanski proračun in davčna obremenitev

Predlog proračuna prinaša povečanje obremenitve za 0.5 milijona, ne pa zmanjšanje za 3.5 milijona

V polemiki zaradi predloga ljubljanskega proračuna za leto 1937/38, ki se je razvila zadnje dni, stopa v ospredje važno vprašanje, ali nam prinaša novi proračun davčno razbremenitev ali ne? Naši trditvi, da predlog novega proračuna ne vsebuje nikake davčne razbremenitve, stoji nasproti trditve, da bodo ljubljanski davkoplačevalci na podlagi razgrnjenega osnutka plačali za 3.500.000 din manj davščin nego v tekočem letu, češ da je vse drugo neresnica.

Nikoli nismo zanikali, da izkazuje predlog novega proračuna manjši donos davščin v primeri s tekočim proračunom. Toda s tem, da je v predlogu proračuna donos davščin ocenjen z morda pretirano previdnostjo, še ni rečeno, da bodo davkoplačevalci v novem proračunskem letu v resnici plačali toliko manj davka. Eno je namreč vprašanje, kakšna je razlika med ocenjenim donosom davščin v tekočem proračunu in v predlogu novega proračuna, drugo pa je vprašanje, ali bodo davkoplačevalci v novem proračunskem letu plačali več davkov ali manj. Odgovor na eno in drugo vprašanje je lahko docela različen. Po ogromnem povišanju mestnih davščin v tekočem proračunu, ki grozijo ustaviti ves gospodarski napredek našega mesta, in glede na splošno pričakovanje, da bo sedanjemu takozvanemu »sanacijskemu« proračunu sledil proračun, v katerem bo davčno breme zopet reducirano vsaj na višino prejšnjih let, je docela razumljivo veliko zanimanje ljubljanskih davkoplačevalcev za predlog novega proračuna, predvsem pa zanimanje za vprašanje, ali bodo plačali več ali manj davščin. Da ustrezno tej splošni želji, prinašamo v naslednjem nekaj podrobnih podatkov o najvažnejših občinskih davščinah, ki so predvidene v proračunskem osnutku.

Doklada na neposredne davke

Doklada na neposredne davke je v predlogu novega proračuna za 1937/38 predvidena v višini 8.439.860 din; ta vsota je za 430.200 din manjša nego vsota, navedena v tekočem proračunu. S tem pa seveda ni rečeno, da bodo ljubljanski davkoplačevalci v resnici toliko manj plačali. Vazna je namreč okolnost, da se je osnova za odmero doklade od prejšnjega leta povečala za skoro 12% in ker ostane stopnja doklade nespremenjena na višini 60%, ni dvoma, da bodo davkoplačevalci v letu 1937/38 plačali več občinske doklade in ne manj.

Pojasnili k predlogu novega proračuna navajajo, da znaša po sporočilu davčne uprave v Ljubljani dokladi zavezani državnim osnovnim davkom, predpisani v letu 1936., 16.548.750 din, medtem ko je znašal ta osnovni davek, predpisani leta 1935., le 14.783.440 din, kakor je to razvidno iz pojasnil k proračunu za leto 1936/37. Če izkazuje predlog novega proračuna navzlic višji odmerni osnovi zmanjšanje predvidene donosa doklade, je to pripisati zgolj okolnosti, da so v predlogu novega proračuna znižali osnovo, sporočeno od davčne uprave za 15% v nasprotju s prejšnjim letom, ko osnova pri izračunavanju doklade ni bila znižana. To znižanje osnove je bilo letos izvedeno zaradi eventualnih odpisov, ker so po pojasnilih gospoda župana dohodki od doklade v tekočem proračunu previsoko ocenjeni. Zmanjšanje predvidene donosa doklade je torej le rezultat računске operacije.

Ne bomo se spuščali v to, ali je zmanjšanje osnove za 15% upravičeno ali ne. Seveda če hočemo napraviti primerjavo z lanskim proračunom, tedaj moramo že v obeh primerih donos izračunati na isti podlagi. V tekočem proračunu je donos doklade brez 15% odbitka predviden v višini 8.870.060 din, če pa ta donos doklade naknadno izračunamo enako, kakor v predlogu novega proračuna, od osnove, zmanjšane za 15%, potem dobimo znesek 7.539.600 din. Le to korigirano številko iz tekočega proračuna lahko primerjamo z zneskom 8.439.860 din, ki je naveden v predlogu novega proračuna; iz te primerjave pa sledi, da bo v novem proračunskem letu pri nespremenjeni 60% stopnji doklade donos doklade za okrog 900.000 din ali za 12% večji, ne pa manjši, kar je docela naravno, ker se državni osnovni davek po sporočilu davčne uprave poveča za 12%, od 14.78 na 16.55 milijona din. Kdor hoče stvarno primerjati številke iz tekočega in novega proračuna ne more priti do drugačnega rezultata. (Mimogrede bodi omenjeno, da se bo vrhu tega breme doklad v Ljubljani zaradi predvidenega povišanja okrajne cestne doklade od 7 na 12% še povečalo za nadaljnjih 800.000 din).

Tudi donos vodarine, gostaščine in kanalske pristojbine je v proračunskem predlogu izračunan na nižji osnovi, nego je bila sporočena od davčne uprave, podobno, kakor pri dokladi. Poleg odbitkov v doslej običajni višini 3% pri gostaščini in vodarini je osnova povsod znižana še za 10%. Če se pri računanju donosa doklad nismo spuščali v to, ali je tam 15% odbitek upravičen ali ne, moramo pri izračunavanju donosa vodarine, gostaščine in kanalske pristojbine vendar pripomniti, da pri teh davščinah taki odbitki nikakor niso upravičeni. Po naših informacijah je bil lani zaradi praznega stanja pri hišah ali zaradi nezlerljivosti odpisan le 1 milijon din kosmate najemnine v Ljubljani skupna kosmata najemnine v Ljubljani 118 milijonov din, doseže ta odpis komaj 1%. Zlasti pa niso upravičeni odbitki pri davščinah, ki obremenjujejo nove hiše, saj se donos od novih hiš vsako leto znatno dviga. Če enkrat smo omenili na tem mestu, da se je lani kosmata najemnine v novih hišah povečala za skoraj na 10%, od 45.5 na 49.8 milijona din in je enako povečanje pričakovati tudi v tekočem letu, tako da bi bilo pri novih hišah potrebno zvišati osnovo, sporočeno od davčne uprave, ne pa znižati. Navzlic temu se bomo v naslednjem računu držali odbitkov, ki so vnešeni v predlogu proračuna.

Vodarina

Vodarina je v predlogu novega proračuna predvidena v znižani stopnji 6.5% kosmate najemnine in je njen donos po odbitku 3% za hiše, ki nimajo vode, in 10% za odplise, izračunan v višini 6.702.000 din. Če v včerajšnji številki pa smo pokazali,

da znaša dejansko znižanje donosa vodarine le 1.116.000 din (in ne 2 milijona kakor je to navedeno v proračunu), ker moramo, če hočemo gornji znesek pravilno primerjati z donosom v tekočem letu upoštevati enake odbitke. Če naknadno izračunamo donos vodarine v tekočem proračunu na tej osnovi, dobimo znesek 7.818.000 din, kar da v primeri s predvidenim donosom v predlogu novega proračuna v višini 6.702.000 din resnično zmanjšanje le za 1.116.000 din.

Gostaščina

Pri gostaščini moramo upoštevati, da se na novo uvede 2% gostaščina na nove hiše, ki bo donosala po odbitkih, predvidenih v predlogu proračuna, 896.000 din, kar pomeni novo obremenitev. Pri starih hišah je gostaščina predvidena v višini 2.165.000 din; po tekočem proračunu bi znašala gostaščina, izračunana na isti podlagi, kakor v novem predlogu, 2.166.000 din, tako da tu ni bistvene razlike. Da bo ostal donos gostaščine na nove hiše enak, kakor doslej, je docela naravno, saj ostane davčna stopnja neizpremenjena, odmerna podlaga pa je tudi ostala enaka, kakor lani. Pač pa moramo upoštevati olajšavo, po kateri se gostaščina ne bo pobirala v primerih, kjer skupna kosmata najemnine ne presega 5000 din. Finančni efekt te olajšave znaša 300.000 din. Po odbitku teh 300.000 din bo torej v celoti vzeto donos gostaščine pri vseh hišah narasel za 596.000 din.

Kanalska pristojbina

Ostane še kanalska pristojbina, ki je v predlogu novega proračuna predvidena v višini 3.200.000 din. Kakor v prejšnjih primerih moramo zaradi pravilne primerjave tudi pri kanalski pristojbini korigirati zneske, navedene v tekočem proračunu in jih izračunati na isti osnovi, kakor so izračunani v predlogu novega proračuna,

Heinrich, Franc Jelovčan in Franc Benedit. Ustanovni občni zbor bo v kratkem sklican.

— Uradniki PAB bodo obiskali vse občine. Iz Beograda poročajo, da je upravni odbor Privilegirane agrarne banke sklenil, poslati na delo 60 uradnikov, ki bodo hodili od občine do občine ter dajali zlasti občinskim delodajcem potrebna navodila in pojasnila v zvezi z likvidacijo kmečkih dolgov. Vsako nedeljo bodo prepotovali po eno banovino. Pričeli pa bodo v dunavski banovini 28. t. m.

— Državna konferenca industrijcev. Po daljšem presledku sklicuje predsedništvo Centralne industrijskih korporacij veliko konferenco industrijcev iz vse države, ki bo 24. in 25. t. m. v dvorani Industrijskega doma v Beogradu. Na dnevnem redu so naslednja socialna in gospodarska vprašanja: trgovinska in industrijska politika (tečaj dinarja in izvozne premije); kontrola izvoza in uvoza; državni intervencionizem (uredbe o odkupu bombaža, avile, volne, oljnih plodov itd.); državne nabavke v inozemstvu; revizija zakona o obratih (s posebnim oziranjem na pomožno osebo); predlog zakona o elektrifikaciji, rudarskega zakona, zakona o pooblaščenih inženjerjih, zadružnega zakona, trgovskega zakonika, predlogi zakona o zaščiti industrijske svojine, uredba o minimalnih mezdah, uredba o standardizaciji mila itd. Nadalje so na dnevnem redu finančna vprašanja (družbeni davek in pridobitina, skupni davek in luksuzni davek ter revizija teh davkov, takse in trošarine, državna trošarina na električno energijo, na alkoholne pijače, pivo in cement, samoupravne finance, industrijski krediti itd.). Končno je na dnevnem redu važno vprašanje reorganizacije državnega sveta in razprava o predlogu za delitev trgovinsko-industrijskih zbornic.

— Saldo naših klinriških terjatev v Nemčiji, ki je že v začetku februarja dosegel vsoto 26.1 milijona mark, je v prvi četrtini februarja za malenkost popustil na 26 milijonov mark; sedaj pa se je zopet dvignil in je znašal 18. t. m. 27 milijonov mark.

Borze

19. februarja

Na ljubljanski borzi so se trgovali v privatnem kliringu avstrijski šilingi po nespremenjenem tečaju 8.07, za angleške funte pa je bilo povpraševanje po 238. V zagreb-

NIVEA-CREME

V LEPIH ZIMSKIH DNEVIH KER NIVEA-KREMA VSEBUJE EUCERIT. POSTANE KOŽA GLADKA, SVEŽA IN ODPORNA.

torej s posebnim 10% odbitkom. Po tem računu dobimo za tekoče leto donos 2.920.000 din in če ta donos primerjamo s predvidenim donosom v predlogu novega proračuna, tedaj vidimo, da bo donos kanalske pristojbine za 270.000 din večji, kar je naravna posledica povečane odmerne osnove pri novih hišah.

Skupna obremenitev se poveča

Če na kratko ponovimo rezultat gornjih razmotiranj, tedaj vidimo naslednje: Zmanjšanje obremenitve pri vodarini v višini 1.116.000 din stoji nasproti povečanju obremenitve pri dokladi na nespremenjene davke za 900.000 din, pri gostaščini za 596.000 in pri kanalski pristojbini za 270.000 din, tako da nam kaže končni rezultat povečanje obremenitve za 650.000 din. Če upoštevamo še delno zmanjšanje taksa na vozila, ki ga navaja gospod župan v svojem pojasnilu, za 157.000 din, tedaj vidimo, da se obremenitev v resnici poveča za okrog pol milijona, ne pa zmanjša za 3 in pol milijone. Ne moremo torej govoriti, da bi nam predlog novega proračuna prinesel kakršnokoli davčno razbremenitev. Če povrh še upoštevamo povečanje okrajne cestne doklade v Ljubljani od 7 na 12%, tedaj vidimo, da znaša povečanje obremenitve, ki nam jo nalagata skupaj občina in okrajni cestni odbor, (v katerem imajo glavno besedo predstavniki ljubljanske občine) približno 1.300.000 din.

Nazadovanje trgovine in obrti se je ustavilo

Zbornica za TOI v Ljubljani je sestavila podatke o gibanju trgovine in obrti v dravski banovini za zadnje lanske četrtletje. Podatki te statistike so prav zanimivi, ker nam kažejo, da se je dolgoletno nazadovanje števila trgovinskih in obrtnih obratov ustavilo.

Medtem ko mo imeli v četrtem četrtletju 1935 še 475 odjav trgovinskih obratov in le 169 prijav, torej presežek 306 odjavljenih obratov, nam statistika za lansko zadnje četrtletje beleži prvikat malenkosten presežek prijavljenih obratov, kajti prijavljenih je bilo 212 trgovinskih obratov, odjavljenih pa le 197, tako da je bilo 15 prijav več nego odjav.

Podoben preokret vidimo tudi pri obrtnih obratih. Tu je število prijav skoraj enako številu odjav, kajti 326 prijavam stoji nasproti 325 odjav. Vendar je to v primeri s prejšnjim letom precejšen napredek, saj smo imeli v zadnjem četrtletju 1935, pri 203 prijavah še 503 odjave, tako da je bilo 300 odjav več nego prijav.

Gospodarske vesti

— V Škofji Loki se ustanavlja združenje trgovcev. Iz Škofje Loke nam poročajo, da se tam ustanavlja posebno združenje trgovcev za škofjeloški srez. Doslej se bili trgovci iz škofjeloškega sreza vključeni pri združenju v Kranju, medtem ko je bil v Škofji Loki le podbor. Iz tega podobora bo sedaj nastalo združenje trgovcev za škofjeloški srez. Novo združenje bo šlo 200 članov Zbornica za TOI je že imenovala ustanovni odbor za ustanovitev tega združenja s predsednikom g. Francetom Zebretom in podpredsednikom Antonom Savnikom. Kot člani tega ustanovnega odbora pa so imenovani gg. Joško Veber, Rado Thaler, Avgust Potočnik, Stanko

MOJ PRIJATELJ, ZDRAVNIK!

Skupaj sva hodila v šolo, skupaj sva uganjala mnoge mladeniške budalosti. Danes je moj prijatelj zdravnik, a obenem pravi dobrotnik človeštva. Njegova neustrašivost, sposobnost in volja do dela, njegovo veliko znanje in poznavanje novih pridobitev znanstva in njegovo veliko praktično izkustvo so temelji njegovega uspeha. Ni torej čuda, da ga njegovi bolniki obožujejo.

Hvala svojemu dobremu zdravju, nikdar nisem potreboval njegovega zdravniškega sveta. Nekega dne ga slučajno srečam pred hišo. Prijazno me pozdravi:

»No, stari, zakaj si tako slabe volje?«

»Začudi sem se. On zares vse opazi.«

»Hm! mi rečem. »Nič važnega!«

»No, povej vendar, kaj je!«

»Pa sem mi povedal, da trpim že nekaj dni hude bolečine in neznožno srbečico na gotovem diskretnem delu telesa.«

»Ah, tako, hemoroidi!« odgovori on z obžalovanjem. »Zelo neprijetno. Takta stvar se ne sme nikoli zanemarjati. Pojdi z menoj, takoj bomo pogledali!«

Šel sem z njim v njegovo ordinacijo, kjer me je pregledal in dal v roko dva mala poskusna zavojčka, rekoč:

»Tu imaš nekaj!«

»Vzemi to zjutraj in zvečer in v slučaju, da to ne bi zadostovalo, pojdi v najbližjo lekarno in zahtevaj POSTERISAN, mast in čepke. Zdravo! Ni treba več priti, to koristi!«

Za mojo zahvalo ni imel več časa. V čakalnici so čakali bolniki.

Tri dni pozneje sem se mi zahvalil pisмено. Bolečine so ponehale, ravno tako tudi srbečica. O kakem vnetju ali dražljajih ni bilo nobenega sledu več.

Kako zadovoljen sem bil, da sem srečal svojega starega prijatelja, dobrega zdravnika.

POSTERISAN se dobiva v vsaki lekarni. Tuba masti Din 36.—, a škatlica čepkov samo Din 49.—. Ogl. reg. S. št. 936/32

SOKOL

Sokolsko društvo Črnomelj priredi drevi ob 20. v svojem domu predavanje »Bolgarija in nje lepote« s slikami. Predaval bo predavatelj ZKD g. Bučar Vekoslav.

Sokol v Novem mestu bo slavil 50letnico 5. in 6. junija letos s tekami, akademijo, javnim nastopom in vrsto drugih prireditiv. Da bo slavlje čim lepše in popolnejše, bo imela tudi sokolska župa Novo mesto navedena dneva svoj redni župni izlet. Druga sokolska, prosvetna in nacionalna društva se naproajo, da upoštevajo pri deložitvi morebitnih svojih lastnih prireditev navedene dneve.

V Halozah nastopa vlomilska tolpa

Ptuj, 19. februarja. V naši okolici so tatvine in vlomi v zadnjem času na dnevnem redu. Poročali smo že o raznih vlomih v Halozah, med njimi tudi o vlomu pri posestniku Igliču, ki so mu tatovi odnesli za 10.000 Din blaga. Predmete, ki so imeli manjšo vrednost, so pustili.

Ni še minil teden, ko so tatovi ponovno vlomili pri Igliču vendar pa niso napravili toliko škode kakor prvič. Potem so tatovi v isti noči vlomili pri posestniku Hoinicu Francu v Gorci in ukradli vse perilo, posteljno perilo in še razne druge predmete.

Orožniki iz Poltehnika, ki so dan in noč v službi, za vlomilce še niso našli sledi. Pri tej priliki je treba ponovno opozoriti potrebo, da se orožniška posaja v Podlehniku čim prej poveča.

Radio

Nedelja 21. februarja

Ljubljana 8: Vesel pozdrav (plošče). — 8.30: Telovadba (prof. Marjan Dobovšek). — 9: Čas. poročila, spored. — 9.15: Prenos cerkvene glasbe iz franc. cerkve. — 9.45: Posni govor (Fr. S. Finžgar). — 10: Instrum. mentalni dueti in cerkveni spevi. — 11.20: Venčki otroških pesmic (plošče). — 11.30: Otroška ura (vodi gđ. Manca Komarova). — 12: Plošče po željah. — 13: Čas. spored, obvestila. — 13.15: Koncert Radio orkestra. — 16: Kmečka zavarovanja (g. Ivan Martelanc). — 16.20: Saksolon igra g. Mladi Zihl, vmes Radio orke

Uspešen boj proti jetliki

je mogoč samo tedaj, če so zdravnikom na razpolago higienična zdravilišča. Na sliki vidimo italijanski osrednji zavod za zatiranje tuberkuloze, Institut Forlanini v Rimu. Bolnišnico so zgradili v zadnjih letih

Prezebanje je zgolj razvada

Brez obleke v ledenici — Telo samo mobilizira svoje rezerve v borbi proti mrazu

Tibetski asketi so že davno trdili, da povprečnega človeka prav po nepotrebnem vse preveč zebe. Zebe ga zato, ker misli na mraz, ker sledi občutku mraza in razen tega še napačno diha. Tudi profesor fiziologije na cambridgeskem vseučilišču, sir Joseph Barcroft, se je v zadnjem času priključil naziranjem tibetskih menihov. Možno je okusil menda najzanimivejše in obenem najnevarnejše eksperimente z mrazom, kar jih je kdaj počel kakšen človek prostovoljno. Posledice teh eksperimentov je njegova trditve, da bo človeštvo nekega dne res sposobno prenašati mraz brez ognja in brez tople obleke, s samo duševno kontrolo in samoobvlado.

Učenjak se je teoretično tako poglabil v zadevo premagovanja mraza, da je bil pripravljen postaviti svoje zdravje in celo svoje življenje na kocko za poseben znanstven poskus. Dal se je popolnoma zapreti v hladno stanoč in je v njej držal prvi pol, drugi celo uro čepav mu je danes že 60 let. Svoje občutke opisuje takole:

»Bil sem torej v pravi ledenici. Sprva je začelo moje telo seveda povsem instinktivno drnjeti. Občutek nikakor ni bil

prijeten. Počasi pa sem začel občutiti samim seboj. Nadziral sem podčne pojave, ki so se kazali. Končno sem res občutil, kako mi lije prijetna toplota skozi telo. To je šlo tako daleč, da sem imel občutek, kakršnega bi imel na krovu jachte v sončnem žaru. Pri drugem eksperimentu pa sem začel, kako se me polasča nevarna zaspanost. Bil sem si na jasnem, da je to občutek, kakršnega ima človek, ki hoče v snegu zaspati. Toda končno niti ni potrebno, da zaspiš. Kakšnih zlih posledic po svojih poskusih nisem imel. Trepetaje zavoljo mraza na nič drugega nego uporno gibanje žilja. Če dobis svoje žile v oblast, tedaj mobilizira telo samo svoje rezerve proti mrazu in se greje od znotraj.

Seveda, če bi bilo človeštvo v hladnih letnih dobach zaposleno samo s tem, da bi golo nadziralo svoje občutke in mobiliziralo svoje telesne rezerve proti mrazu, bi ne prišli daleč, niti ne dlje nego tibetski menihi, ki so pri vseh svojih izrednih telesnih sposobnostih za napredek človeštva brez pomena. Krajša in uspešnejša procedura je vsakako, da se dobro oblečeš ali si v sobi dobro zakuríš.

Šipe iz sladkorja

Na zborovanju Ameriške kemične družbe je poročal kemik George Stearns, ki je znan po svojem delu za filmsko industrijo, da uporabljajo v tej industriji le šipe iz sladkorja. Pri snemanju filmov se čisto zgodi, da morajo igralci razbiti steklo, skakati skozi okenske šipe in udarjati z golo roko po zrcalih. Če bi šlo v teh primerih za pravo steklo, bi jim bilo življenje težko. Tako so si izmislili, da izdelujejo s posebnimi postopki steklo iz sladkorja. To zelo tanko »steklo« dobi preveč iz laka, ki mu daje blesk zrcal.

Obelisk iz Aksuma za Rim

Posebna skupina italijanskih delavcev iz kamnoloma v Carrari je dobila nalogo, da mora odpotovati v Afriko in tam pripraviti vse potrebno za prevoz obeliska iz Aksuma v Rim. Ta obelisk, je kakor znano, star nad 2000 let ter ga krasijo egiptski hieroglifi. V Rimu bodo postavili obelisk na javnem trgu v spomin na okupacijo Abesinije.

Koliko je zapustil Zaharov?

Sir Basil Zaharov, ki je lani v novembru umrl v Monte Carlu, je zapustil na ozemlju Anglije vrednosti za 193.000 funtov. Severda pa to niti oddaleč ni vsa njegova zapuščina.

Al Capone vodi trgovske posle iz ječe

Pri tem mu je v največjo oporo njegova žena

Al Capone, prosluli vođa ameriških gangsterjev, ki mora sedaj na ameriškem Hudičevem otoku Alcatrazu pri San Franciscu, predelež 20-letno kazen, še vedno ne miruje.

Iz ječe vodi trgovino z delnicami in posoji. Ni mu tako dobro uspeva, da ga cenijo

Pobegli labod

Temze pri Londonu je nedavno pobegnil labod, katerega so pozneje našli ranjenega. Pripeljali so ga z avtomobilom nazaj

Največji globus

Prebivalci danskega mesta Silkeborga na Jütlandu se lahko ponašajo s tem, da imajo največji globus. Njegova plinarna ima namreč rezervoar v obliki krogle, na katero so narisali podobo sveta

sedaj že na 100 milijonov dolarjev. Njegove transakcije izvršuje njegova molčeca žena Mae Caponejeva, ki ga od časa do časa pod krinko ljubice žene obiskuje v zaporu. Pri teh obiskih se pogovarjata o poslih. Caponejeva je tako spretna, da je policija pri njenih transakcijah doslej ni mogla uloviti. Tako pravijo vsaj ameriški listi, ki že napovedujejo, kako se bo nekega dne v trgovski register vpisala tvežka Al Capone... Dotlej pa bo pretekla gotovo še kopa let, kajti ko bo Capone opravil kazen, ki mu je sedaj naložena, mu bodo gotovo pridjali še kakšno.

Zadnji pariški tramvaj

Pariz je prav za prav konservativen, svoje stare tradicije goji kakor malokatero drugo vlemesto. Že dolgo razpravljajo pariški mestni očetje o načrtu da bi se cestne železnice modernizirale oziroma popolnoma odpravile in nadomestile z avtobusi pa so se pokazale kakšne ovire, tako da do popolne odprave še ni prišlo in da tečejo po francoski prestolnici še vedno staromodni električni vozovi.

Pred časom so svečano proglasili, da so odpravili zadnji pariški tramvajsko progo, progo od Louvra v Versailles. Sedaj pa so mestni očetje odkrili, da teče po ozemlju Pariza vendarle še ena cestna železnica, in sicer na progi iz Autella v Vincennes. In ta cestna železnica je še bolj predpotopna, nego so bile druge. Sklenili so, da jo tudi odpravijo. Parižani bodo gotovo porabili priliko za slavnostno zadnjo vožnjo s tramvajem.

Kupujte domače blago!

Kdo je bil pravi Shakespeare?

Londonška Baconova družba zastopa, kakor znano, že mnogo let stališče, da pravi avtor Shakespeareovih dram ni bil Shakespeare, temveč sloviti učenjak in državnik Bacon.

Družba se je obrnila sedaj na dekana Westminsterke opatijske s prošnjo, da bi dovolil odpreti grob slovitega Shakespearovga sodobnika, pesnika Edmunda Spencerja. Ko je Spenser l. 1599. umrl, so vsi odlični angleški pesniki položili v njegovo krsto po eno svojo pesem Baconovi prištati menijo, da mora biti med temi pesmimi tudi kakšna Shakespearova v njegovi izvorni pesavi. Če bi ta pesem kazala Baconovo pisavo, bi bil to dokaz, da je pač Bacon pravi avtor del, ki jih pripisujemo Shakespeareu.

Drag kožuh

Ta elegantni kožuh, ki so ga bili izgotovili pred vojno za nekega ruskega velikega kneza, je veljal, ko je bil nov, tisoč angleških funtov. Naročnik pa ga nikoli ni uporabil in zdaj ga ponujajo v Angliji naprodaj za tri sto funtov

Pošta mu je rešila življenje

Pismonoša v službi zaljubljenega mladca

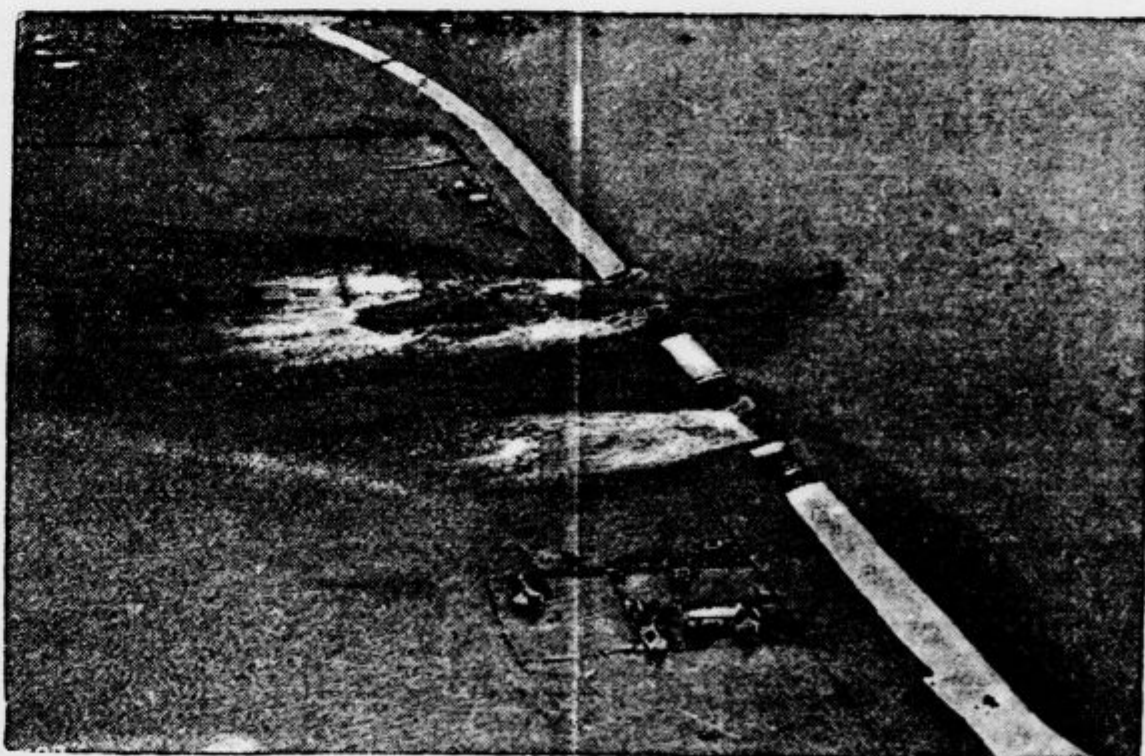
V vseh deželah je pošta ponosna na to, če dostavi v prave roke tudi pisma, ki imajo nezadostne naslove. To slovečo iznajdljivost pošte izkoriščajo pa včasih kakšni dovipneži, ki si privoščijo šalo, da napišejo naslov na kuverti v slogu križaljke. V Rigi pa se je zgodil sedaj primer, da je mogla pošta zavoljo nezadostnega naslova rešiti mlademu človeku življenje.

Če smo zapisali nezadostni naslov, smo rekli premo, kajti pismo so dobili poštni uradniki sploh brez vsakega naslova v roke. To se dogaja češče, nego si mislimo. Mnogi ljudje so tako raztreseni in pozabljivi, da oddaja pisma v takšni obliki v nabiralnike. V tem primeru ima s takšnim delom poverjen uradnik pravico pismo odpreti, da ugotovi morda iz njegove vsebine ime naslovnika ali odpošiljatelja. Seveda se pri tem hote ali neho te seznanjati z vsebino pisma. Tako je bilo tudi v tem primeru. Toda pregled ni imel uspeha. Imena osebe, ki ji je bilo pismo namenjeno, ni bilo nikjer, odpošiljatelj pa se je podpisal samo z začetnicama. In vendar je bila stvar nujna, kajti pismo je bil napisal do ušes zaljubljen človek, kakor je bilo razvidno iz teksta, ki je prost svojo oboževanko s strastnimi beseda-

mi, naj pride na sestanek. Če bi ne prišla, bi smatral to za znamenje, da ji ni nič od njega in bo izvršil nemudoma samomor.

Prijetna vsa stvar torej res ni bila, saj pisma vendar niso mogli dostaviti, ko niso vedeli, kam. A če bi ga ne dostavili, bi se lahko zgodila nesreča. Toda pošta je, kakor rečeno, iznajdljiva. V pismu je bil označen kraj sestanka. Nekaj pismonoša, ki ima v takšnih stvareh nekaj izkušnje, je pismo torej vzel in se napotil ob določen uri na določeno mesto. Tam je zagledal mladega moža, ki je bil očitno zelo razburjen. Stopil je k njemu, pokazal mu je pismo in ga skromno vprašal, da li ima pisca pred seboj. Mladenec je s trepetom potrdil, na kar ga je poštni mož poučil, da čaka svoje oboževanje po lastni krivdi zama, saj je bil pozabil na naslov. Pismonoša pa je svojo stvar vzel še bolj resno, izkopal se je za pravega človekoljuba. Prosil je mladega človeka, naj ne stori nič prenapljenega, kajti prav gotovo je deklica, ki ji je bilo pismo namenjeno, že davno čakala na to pismo, pa se razjeda od hrepenenja po njem. »Mislite, da je res tako?« je vprašal mladenec poln upanja in je malce osramočen odšel.

Edini izhod iz katastrofalnih poplav

Pri zadnjih ameriških poplavah so morali v Montani na dveh mestih presekat jez, da so mogle odtekati vode Mississippija, ki so ogrozile mesto Cairo

Nasedli kit

Morska pošast, ki je tehtala 59 ton

Ogromen kit je nasedel ob koncu januarja na angleško obalo pri Bridlingtonu. Njegove ostanke so pokopali sedaj v peščeno jamo muzeja v South Kensingtonu, kjer ga bodo čez leto dni spet odkopali. Takrat ne bo na okostnjah nobenih mesnih delov več.

Zival je merila v dolžino 18 m in je bila še mlad samček. Ta ugotovitev je v toliko važna, ker so kiti ki nasedajo na angleško obalo, skoraj vedno stari samci, o katerih so menili, da so jih pač mlajši in močnejši tekmeči prejedli iz krčela. Ta vrsta kita kakršna je sedaj ponesrečilo, živi najraje v tropskih in subtropskih morjih. Boj se ledu in jo je opaziti zato zelo

poredkoma v severnih morjih. Spada med kite, ki imajo zobe. Zival, ki je nasedel, je imela v zgornji čeljusti samo okrnele, po dlesni skoraj pokrite zobe, v spodnji čeljusti pa 30 parov ostrih, stožastih zob, ki so jih pa bili lovci na spominke, žal, še skoraj vse izdrli. Zival je tehtala celih 59 ton, okostje bo tehtalo 4 do 5 ton, a sama lobanja najmanj 3 tone.

Nasedli kiti postanejo po nekem starem zakonu kraljeva last. S prevozom te živali v South Kensington so imeli težave. Še prej se je težka lobanja zarila globoko v pesek a ko so jo odkopali se je odlomila od trupa in jo je morje odneslo. Našli so jo šele na 10 km oddaljeni peščeni plaži.

Vse hiti na Semernik

Sezija bele opojnosti letošnje zime se nagiba proti koncu. Dunajčani si prizadevajo, da bi vsaj še v zadnjem trenutku užili malo veselja na smučeh

Don Juan s sedmimi ženami

Dvajset let prisilnega dela in Španka, ki hoče počakati svojega moža

John Ainsworth Christien iz Londona je imel v trenutku, ko je stopil pred sodnika, mš manj nego pet žena in od dveh se je bil dal že ločiti. Zabelo se je l. 1918. Na fronti so ga ranili in v vojaški bolnišnici se je seznanil z neko bolničarko, ki je imela majhno rento. Ker ni bila lepa niti mlada, se je dala kmalu pregovoriti, da sta se poročila.

L. 1923. se je John naveličal te žene in se je poročil, ne da bi se dal prej ločiti, z neko Doreen. Z njo je pogljal ostanek rente svoje prve žene in ko sta porabila še Doreenine prihranke, se je oženil pod napačnim imenom z neko Evelino. Kmalu potem je vložila prva žena ločitveno tožbo proti njemu in je uspela. L. 1928. se je poročil mož z neko Margaretto in še

isto leto s svojo peto ženo. Leto dni pozneje je vložil ločitveno tožbo proti drugi ženi, in sicer — mož ima humor — zavoljo zakonoloma.

Res so tudi ta zakon ločili, in sicer po ženinii krivdi. Mož pa se je l. 1932. poročil znova in je odšel na poročno potovanje v Španijo. Tam se je seznanil z dražestno mlado Španko, s katero je začel majhen tehtel-mehtel. In ob koncu lanskega leta mu je ta pisala pretresljivo pismo, v katerem ga je prosila, naj jo reši iz zmešnjave državljanske vojne. Temu pozivu širokogrudni don Juan seveda ni mogel odločiti. Priskrbel si je od raznih svojih žen potrebne denarne pripomočke, da je lahko odpotoval v Španijo.

Ko je prišel tja, se je dal po nekem angleškem konzulu poročiti po pripravi, da je prost. Konzul mu je tem rajši verjel, ker je podjetni John predložil listine, ki naj bi pokazale, da je ločen. A komaj se je vrnil na Angleško, so napravili njegovi zakonski karieri konec. Nekaj policijski uradnik se je podrobneje pobavil z njegovimi akti, ki je bil sredi državljanske vojne brez vidnega razloga odpotoval v Španijo, in tedaj je prišlo vse na dan. Sodišče ga je obsodilo na dvajset let prisilnega dela. Vse njegove žene so dobile pravico, da se od njega ločijo. Samo njegova zadnja žena, Španka, je izjavila, da ostane navzlic vsemu z njim in da bo potrpežljivo počakala dvajset let, dokler ne bo svoboden.

Sto tisoč oranž v Črnem morju

Iz Konstance poročajo, da se je na poti iz Jafe zavoljo viharja in mraza na morju pokvarilo 500 zabojev oranž. Rumunski uvoznik, ki je imel na izbero, da zavrne blago ali pa plača uvožno carino, ki mu je niso hoteli znižati, se je odločil, da blaga ne sprejme, posebno ker bi za pokvarjene sadeže dobil le manjšo vsoto od neke tovarne za mežgo. Tako so 100.000 oranž pometai v morje.

Novo sredstvo proti tifusu

Dva italijanska zdravnik sta, tako javljajo iz Asmare, odkrila novo sredstvo proti tifusu. Novo zdravilno sredstvo se je doslej izkazalo z dobrim uspehom.

Nesrečna odprava v Kordiljere

V Kordiljerah se je ponesrečila nemška ekspedicijska na Akonkagu. V višini 6900 metrov je zalotil odpravo silen vihar s snežnim meležem. Dva člana ekspedicijske pogrešajo, ostali še vedno kličejo na pomoč.

A NEKDOTA

Ko je bil Puškin že slaven mož, se je pri njem oglašil mladenič s šopom popisanih papirjev s prošnjo, naj bi pregledal njegove pesmi.

»Občudujem vašo umetnost«, je dejal obiskovalec pesniku. »Vi ste največji ruski liriki, zato bi rad slišal sodbo o sebi iz vaših ust.«

Puškin je preletel rokopise ter jih vrnil obiskovalcu z besedami: »Čudim se vam, mladi mož...«

»Torej so moje pesmi dobre?« je vprašal obiskovalec.

»Tega nisem rekel. Pravim samo to, da se čudim, kako ste se drznili s takšnimi proizvodi stopiti pred mene...«

VSAK DAN ENA

Razbojnik, ki me je ustavil, je bil na las podoben tej sencici!

Kulturni pregled

Stanko Vraz in Puškin

V februarjem zvezku zagrebškega »Savremenika« je izšel tehen prispevek k stoletnici Puškinove smrti: »Puškin i Vraz«. Široko razgledani in znanstveno temeljiti poznavalec ruske književnosti, bibliotekar vseučilišne knjižnice dr. Josip Badalič, obravnava v članku odnos ilirskih pesnikov Stanka Vraza do Puškina in njegove poezije tako izčrpano, kakor ga ni doslej proučil še noben raziskovalec Vrazovega dela. Badaličevi izsledki so zanimivi tudi za nas, zato jih v glavnih potezih in na kratko prinašamo, opozarjajoč obenem na celotno razpravo v »Savremniku«.

Dr. Badalič poudarja, da ni imel noben ilirski književnik z Rusijo tolikih in tako neposrednih vezi kakor Stanko Vraz, čeprav ni bil osebnik nikdar na ruskih tleh. Vrazov zanimanje za Rusijo, za književno in nacionalno-kulturno jedro tedanje Rusije, je bilo zares intenzivno in trajno, ne pa samo konjunktorno, kakor pri Gaju. Stanko Vraz se je pričel že kot graški študent učiti slovanskih jezikov, predvsem ruskega, češkega in poljskega. Iz nekega pisma, ki ga je pisal l. 1836, je posneti, da je tedaj ruščino že docela obvladal in v nji poučeval še druge. Znanje ruščine in drugih slovanskih jezikov mu je bilo sredstvo, s katerim je hotel povzdigniti ljubezen do slovanskega jezika in njegovo vrednost. Trdno znanje ruščine je Vrazu omogočilo čitanje ruskih knjig, ki jih je bilo sicer v tedanjih razmerah težko dobiti, vendar si jih je Vraz dobival preko Prage. Čitanje Puškina in Gogolja v izvirniku je močno razvilo Vrazov literarni okus in vplivalo ne le na njegovo originalno stvarjanje, marveč tudi na njegove kritične poglede.

Vraz je med vsemi ilirskimi književniki najbolje poznal Puškina. Že l. 1840. se je pripravil, da bi ga prevajal. Prvi njegov prevod iz Puškina (pesem »Zimski večer«) je izšel l. 1845. O teh prevodih sodi Badalič, da razodevajo Vrazov dobri književni okus in da kažejo, čeprav v majhnem obsegu, znatno raznolost Puškinove pesniške tematike; začenjajo se pri intimni liriki in epiki ter segajo do patriotske poezije in epigramskih satire. Glede pesniške vrednosti prevodov velja še danes to, kar je l. 1899 napisal o njih Milivoj Šrepl: da se jim pozna roka rojenega pesnika.

Vraz je bil nekaj časa pod vplivom Byrona, in je za vpliv premagal šele tedaj, ko se je do dobrega seznanil s Puškinom.

Vim in Gogoljevim delom. »Pozitivna dedščina romantizma, ki jo je Vraz prinesel v zrela leta svojega stvarjanja, se je pri Vrazu oplojila s klasičnimi pridobitvami novega slovanskega realizma in podala njegovi tvorini, zlasti še literarno-kritični misli nov, svoj in samostojen pravec. Vrazovo navdušenje za Puškina se je odražalo mnogostransko: od glosiranja lastnih pesmi s Puškinovimi verzmi do formalnega in vsebinskega Puškinovega vplivanja na Vrazovo književno stvarjanje in pojmovanje.

Kot poseben primer izrazitega Puškinovega vpliva na Vraza navaja dr. Badalič Vrazovo balado »Frederik i Verunika«, ki je koncipirana docela v duhu Puškinove »Bahtisarskega vodometca«, ki jo je Vraz prevel s pravih pesniških zanosom. Tako se je motiv, ki ga je v tragediji obdelal Oton Zupančič, pri Vrazu združil s Puškinovim pesniškim duhom. Še večji vpliv je imel Puškin na Vraza s svojo satirično poezijo. Vrazovi epigrami »Komari i obadi«, v katerih so tudi direktni prevodi iz Puškina, so nastali pod očitnim vplivom Puškinovih epigramov.

Najizdatnejše pa je Puškinovo literarno delo vplivalo na izoblikovanje Vrazovih slovstveno-kritičnih nazorov. Puškinov vzor, zlasti že dejstvo, da je vzel za temelj svojega pesniškega stvarjanja elemente in sredino ruske narodne kulture z vsemi njenimi poglavitnimi in samobitnimi manifestacijami (narodni jezik i. t. d.), je bil kar odločil za Vrazovo stališče v tedanji literarni kritiki. Hkrati je še bolj podkrepil Vrazovo romantično odločitev v zbiranju narodnega blaga. Po Puškinu kot vzorniku pesniški pogledi na literaturo in njen narodni značaj so se posebej pokazali v Vrazovem stališču nasproti dubrovniški književnosti, glede katere je dejal v pismu Erbenu: »Njihovi izvirnosti manjka ono, nad čime se dive ruski počitatelji Puškina«. Vraz si je želel, da bi se nova ilirska literatura poročila iz pepela Dubrovčanov, napojena živim vatrom narodnega duha.

Že ti primeri dokazujejo, da je pravilna trditev dr. Badaliča, »da je ruski udio, a napose Puškinov, u našem Prenorodu bio i te kako znan i značajan. I to nesamo za savremene ilirce nego i no njima i za znan dio naše nozine književnosti. Pisec sklena, da ni bilo ne prei ne pomne v hrvatski literaturi tako intenzivnega in obsežnega tutežja vpliva kakor je bil vpliv na književno-kulturni ilirski kolektiv.

Babe, boginje hudega vremena. V nasin gorah, posebno v Savinskih Alpah, se je ohranilo še mnogo takih lepih spominov na našo staroslovensko mitologijo pod imeni: Baba, Dedeč, Mož. To so izrazili, posamič v viš strleci kerovi, značilne v močeh peč, lepi skaklari romantični kupi, ki se silovito izdvajajo iz porastlih gozdnih rebri ali pečevitih goljav.

Res je, da govori danes vse vprek Babji zob, kar je pa gotovo spaheno iz Bab'n zob, zato nas to ne sme motiti. Koliko imen smo že spakedrali, popočili in jih še vedno izpakujejo v časopisih, posebno sportni poročevalci in turisti, ki jim je »vse glihi«! Samo nekaj primerov: Slatne zvrzje v Slatno, Jezérico v Jezerce, Reber ali Rebr v Rebro, Tamar v Tamarje, Lanč v Vajnaš, Janče v Janče, Preval v Prevale ali Prevalo, Orlje v Orlje, Kamniški vrh v Kamelski vrh itd. itd.

Kakr' pišemo Babno polje, Babna polica, Babna gorica, prav tako ni zame noben greh, ako rabim obliko Babin zob, držal se je bom, dokler ne dobim proti tej rabi kakega prav tehtnega razloga. Naj navedem, kako mislijo o tej zadevi tudi drugi. Znani turistični pisatelj dr. Rud Andrejka mi piše: »Pisava Babji zob, ki jo ima Costa, Reiseerinnerungen 1848, pa tudi Novice, ne sme motiti, ker se takrat ni dosti pazilo na pravo etimologijo. Iskal sem po Zvonovih in Dom in Svetih razpravo nekega našega slovničarja ali slovstenika, ki se je spominjal, pa mi nisem mogel najti. Tam je bilo pred kakimi 15—20 leti prav obširno razpredeno, kako naša načna je raba Babji zob, ker tropus ne izvira od babe, ampak od Babe, boginje hudega vremena. Spominjam se, da so mi v letih 1904—07 stari Blejci pravili, da prihaja od nebesne strani, kjer moli »Bab'n zob«, rada huda ura.

Skoda bi bilo, da bi namesto spomina na slovensko božanstvo pri vrodu v Bohinj nevedni in banavistični potomci postavili nelep tropus, spominjajoč na neestetsko čeljust stare babe z enim samim velikim zobom. Zato sem mnenja, naj se više le Babin zob in ne Babji zob.

Kranjski Storžec za goro 2132 m nad Predvorom je pravilno ime, ne pa običajna pisava Kr. Storžec. Na to izgovarjavo (namreč Storžec) me je že pred leti opozoril pod to goro rojeni gimnazijjski katehet profesor dr. Fran Pernuš. Tudi Valvasor v svoji knjigi »Ehre des Herzogtums Krain« (1689) ga že tako omenja kot »Storchez, ein Berg, so oberhalb Crainburg, ganz allein lgt.«

Glede koroških Storžcev, t. j. Koroškega ali Pristovskega (ne Pristovnikovega, kakor ga napačno navaja uredništvo Planinskega Vestnika) Storžča (1759 m) in Storžča v koroškem Remniku (1259 m) bom še poizvedoval in se k temu naknadno še povrnem.

Kobansko. Končno še nekaj o dozdavnih novotarij »Kobansko«, kolektivnem imenu za vse mejno pogorje med Dravogradom in Mariborom na levem bregu Drave.

Uredništvo Planinskega Vestnika »ne more razumeti, kako se je mogla vtiho-tapiti ta »barbaruša« za pošteni stari domači Kozjak, ko se vendar na vseh ostalih mestih govori le o Kozjaku in je pisatelj (scil. Badjura) sam izdal svojo lično in točno knjižico »Kozjakovo pogorje«.

Ime Kobansko se meni ne zdi barbarško. Ni ne »lapis calami«, ne tiskovna pomota ter se ni utihotapila prvič v mojem letos izdanem vodniku Kleiner Führer durch Slowenien.

Prvič vidimo ime Kobanci v našem slovu v »I. Pakjevihih Criticah iz duševnega žitka štajerskih Slovencev«, potem v »Novicah«, l. 1934 pa že v mojem »Zimskem vodniku po Sloveniji«.

Osrednji odbor SPD je čutil potrebo, da navedeno moje s tolikim trdom in stroškom opravljeno delo ignorira, zato mu Planinski Vestnik ni smel privoščiti niti ene vrstice, ko je omenjeni vodnik zagledal bel dan v Sloveniji in potemtakem

seveda uredništvo Planinskega Vestnika tudi ni moglo vedeti, da smo ime Kobansko že l. 1934. uvedli v naše turistično slovo.

Naziv Kobansko kot skupno ime smo nujno potrebovali. Navedel sem ga namenoma in ne pomotoma in sicer v spoznanju s prof. Fr. Bašom iz Maribora. Njegova zasluga je, da je o teli to staro, domače geografsko ime.

Da bi ga pa geograf Fr. Baš, čegar znanje zelo visoko čislam, polomil, tega ne verjamem. Da rešimo to zadevo, predlagam torej: dajte besedo prof. Bašu in naj nam v kaki prihodnji številki Planinskega Vestnika na kratko ali dolgo pové o tem svoje mnenje. Prav nobene škode ne bo, ako privoščijo Planinski Vestnik, ki je sicer tako zelo radodaren z razpravami o tujih krajinah, turistom po Jugoslaviji, da čuje vsaj enkrat tudi nekaj o tej naš najbolj zapušteni in zanemarjeni narodni fronti na Kobanskem.

Zaniski

»Življenje in svet« prinese v prihodnji številki članek Iva Lapajnet »Naša jezera«, ki opozarja na bogato znanstveno gradivo v naših jezerih, nadaljevanje povesti Jožeta Krivca »V življenju«, članek »Tovarna za žuželke« in nadaljevanje Duma-sovega romana »Trije mušketirji« z Nörrentransersovimi ilustracijami. V rubriki iz literarnega sveta piše A. D. o Anti Dukicu, Lektor o Vodnikovi priliki in uredništvo o nekaterih novih revijah. Zanimivi so podatki v članku »Napredek medicine«. V Tehničnem obzorniku je objavljen poleg kratkih vesti daljši ilustrirani članek »Žile in žilni mest«. Številko, ki je obilno ilustrirana, zaključuje rubrike Praktične novote, šah in za bistro glave. Segajte po ponedeljskem »Jutru«, ki bo imelo za prilogo »Življenje in svet«.

Proslava Puškinove stoletnice v Lj. operi. Kulturno in napredno človeštvo vseh pe-

tih kontinentov je proslavljalo 10. februarja stoletnico smrti največjega ruskega pesnika in enega največjih svetovnih genijev Aleksandra Sergejeviča Puškina, čigar dela so objavljena v milijonskih nakladah in so samo v Rusiji prevedena na 12 jezikov. Če dodamo temu številu še angleške, nemške, francoske, španske in druge edicije, so Puškinova dela prevedena gotovo na 50 raznih jezikov. — Po vsem svetu se odvijajo študiji, seminarji in konzultativne biblioteki, da proučujejo velikega mojstra. Največji slikarji in kiparji svetovnega slovesa izdehujejo v čast pesnikove smrti portrete, ilustracije in monumentalne spomenike iz njegovega življenja in delovanja. Glasbeniki iz vseh krajev sveta pa pripravljajo nove ustvaritve na osnovi Puškinovih del, katerih se je posluževal med drugim tudi glasbeni genij Čajkovski, ki je vzel za vsebino svoje operne mojstrovine njegovo dramo »Pikova dama«, s katero bo drevi tudi naša opera proslavila smrt pesnika Aleksandra Sergejeviča Puškina. Pikova dama je njegovo predzadnje genialno delo, ki ga je dovršil še v vasi Boldino pred odhodom v Petrograd, kjer ga je pričakovalo novo tragično življenje, ki ga je povedlo v objem bele žene. Nedvomno bo tudi naše gledališko občinstvo drevi posetilo današnje proslavo v ljubljanski operi in se tako oddolžilo spominu velikega genija.

Nadaljnje Puškinove proslave, 24. t. m. bo priredila Ruska Matica ob sodelovanju ruske in slovenske mlade Puškinov mladinski večer v hotelu Tivoli. Spored obsega recitacije, scene iz Puškinovih dramatskih del, poje. Dne 1. marca zvečer pa bo priredila Ruska Matica v Trgovskem domu svečano akademijo z govori prof. dr. E. Spektorskega, in dr. N. Preobraženskega, z glasbenimi točkami gđ. Oljehopove, M. Lipovke, M. Kolacia in z recitacijami dramske igralke ge. Nabločke.

S P O R T

Ljubljana—Celje in Hermes—Reka

Jutri popoldne na igrišču Hermesa

Zima je za nogometaše končana. Hočeš, nočeš preseliti se morajo iz toplih telovadnic na zelene, zaenkrat sicer še bele, poljane. Ni več časa za odlašanje, samo še 14 dni in pričela se bo borba za točke.

Ljubljana čaka v spomladanskem tekmovalju zelo težka naloga. Ze 7 marca potuje v Beograd, da se pomeri s tamosnjim Jugoslavijo. Nedeljo kasneje pa se bo predstavila Zagrebčanom v borbi proti Haški. Torej dve težki, toda zelo važni tekmi. Po dolgem zimskem spanju se Ljubljana zadnji čas temeljito pripravlja za ta srečanja. Za nedeljo je povabila simpatične Celjane, ki so bili ljubljanskemu občinstvu vedno priljubljen gost.

Za predtekmo sta se dogovorila reprezentanta ljubljanskega I razreda Hermes in Reka. Hermes je že prejšnjo nedeljo pokazal, da zna zaigrati, toda tudi Reka se ne bo dala kar tako. Oba kluba nastopita v najmočnejših postavah.

Vodstvo Ljubljane je glede na propagandni značaj določilo popularne cene, in sicer 4.— in 6.— Din. Pridrived bo na igrišču Hermesa predtekma ob pol 14. glavna tekma pa ob 15 uri.

Občni zbor SK Marsa

Mladi in agilni SK Mars je te dni polgal račune o enoletnem delu Občni zbor je bil polje obiskani, kar kaže, da se sportna mladina pridno oklepa svojih klubov. Vsa poročila so bila zelo razveseljiva, najbolj pa poročilo blaginjskega, ki kaže, da je klub kljub krizi brez dolga. Ugodno je bilo tudi poročilo načelnika nogometne sekcije, po katerem si je klubova mladina priborila naslov mladinskega prvaka LNP. To prvenstvo je bilo razpisano šele predlansko jesen in je mladina Marsa stopila v konkurenco s svojo najmlajšo gardo. Zalostno je le, da za to prvenstvo še do danes ni prejela nobenega darila ali drugega priznanja od poudarja.

Pri volitvah je bil izvoljen za predsednika dr. Perko, za podpredsednika Milko Slamič, tajnik pa je ostal Janko Strah. Tu di v ostalem odboru je več sprememb, ker je bilo članstvo na tem, da se zberejo v vodstvu res samo delavni ljudje. Prejšnji klubov predsednik je bil izvoljen za častnega člana.

Zveza slov. lahkoatletskih klubov (Službeno.)

Na l. rednem občnem zboru 14. t. m. je bil izvoljen naslednji odbor in se bili sprejeti naslednji sklepi: predsednik g. geom. Cerne Miroslav (brez kluba), I. podpredsednik Jugovec Franjo (Svoboda, Ljubljana), II. podpredsednik dipl. inr. Finc Milan (Ljubljana Ljubljana), III. podpredsednik ing. Lah Ivan (Maraton Maribor), I. tajnik Sanein Savo (Primorje), II. tajnik Zornada Berto (brez kluba), blaginjski Polajnar Karel (Ljubljana), tehn. referent ing. Cerar Vlado (Primorje) in odborniki: Jeglič Franc (Planina Ljubljana), Perović Jože (Sloga Ljubljana), Haviček Alojzij (Korotan Ljubljana), Dobnik Franc (za celjske klube), Jeričije Josip (za Dolenjsko), Cerar Drago (za Gorenjsko), Bostič Tone (za Zasavje), Venuti Vlado (za mariborske klube), nadzorni odbor: Sanein Danilo (Primorje), dr. Jettmar Ervin (Rapid Maribor) in Kermavner Ivo (Planina Ljubljana). Naslov zveze je: Savo Sanein, Tavčarjeva 1/III, blaginjskega: Polajnar Karel, uradnik, Kreditni zavod, Prešernova ul. — Občni zbor je sklenil ustanovitev propagandno-tehničnega, kazenskega, sodniškega in tehničnega odbora, v katere je določil Starašino Gustava (železničar Maribor), Jordana Dragomira (Litija), Samudo Otmara (Ptuj) in Tručla Cirila (Mura Murska Sobota). Ostale kooptacije mora izvršiti novi u. o.

Verifikacija zveznih rekordov: Pooblašča se novi u. o., da pregleda, sestavi liste in verifikira kot zvezne rekorde najboljše dosedanje rezultate, ki so jih dosegli atleti, člani klubov JLAS na teritoriju zveze. — Balkanske igre: Če bi Romuni odstopili izvedbo naših držav, je občni zbor soglasno sklenil predložiti JLAS, naj se Balkanske igre vrše v Beogradu. — Troboj Beograd-Zagreb-Ljubljana v Ljubljani, 27.—29. junija. Tekmovanje, za katero je blagovoli prevzeti pokroviteljstvo Nj. Vel. kralj Peter II. in podariti prehodno pokal, bo troboj med reprezentancami podrejenih organizacij Beograda, Zagreba in Ljubljane po propozicijah, ki jih je sprejel občni zbor. JLAS. Tekmovanje naj bi se ocenjevalo tudi kot dvoboji Zagreb-Ljubljana, Zagreb-Beograd in Ljubljana-Beograd. — Poziv vsem mestnim občinam v Dravski banovini, naj namestijo sportne referente ali pa med uradniki imenujejo sportnega zastopnika, in sicer glede na zakon o

razsodišča je Josip Zupan, tehnični vodja Janko Smolej, startarja Josip Zupan in »mac Razingar, časomerica Miha Cerne in Maks Rabič, sodnika na cilju Janko Kramar in Josip Zupan. Skakalne tekme se prične ob 10, popoldne pa propagandni skoki. Starter za skoke bo Hudolin Anton, sodnika Janko Kramar in Miha Cerne, merilci skokov pa Josip Zupan, ing. Potočnik, Rudi Zupan, Lakota in Košir. Pri vseh tekmah bo pomagal oddelk vojakov. V soboto ob 20. bo po tekmi na 18 km v hotelu »Triglav« seja širšega odbora GZSP, ki naj se je radi važnosti programa vsi udeležijo.

Svetovno prvenstvo v hokeju na ledu. V Londonu se te dni odigrava hokejski turnir na naslov svetovnega prvaka, na katerem sodeluje 11 držav. Hokejske reprezentance so bile v naprej razdeljene v tri skupine, in sicer igrajo v prvi Anžija, Nemčija, Madžarska in Rumunija, v drugi Češkoslovaška, Norveška in Švica, v tretji pa Francija, Kanada, Poljska in Švedska. V finalno tekmo vanje bodo prišli prvi trije iz prve in tretje skupine ter najboljša dva iz druge skupine. Dosedaj so bile odigrane naslednje igre: Madžarska-Rumunija 4:1, Anglija-Nemčija 6:0, Kanada-Francija 12:0, CSR-Norveška 7:0, Poljska-Svedska 3:0, Švica-Norveška 13:2, Anglija-Madžarska 7:0 in Kanada-Poljska 8:2.

Službeno iz s. o. pri LNP. Na znanje se vzame dopis ss. Jokiča, da je službeno premeščen v Novi Sad. — Prošnji ss. dr. Brandla se ugotovi, da zaradi zadržanosti v službi ne bo delegiran za tekme izven Kavkaza. — SK Radeče se odgovori pismeno. — Poziva se ss. Klanskč, da v roku 3 dni dostavi staro sodniško legitimacijo in takso din 20. — Suspendirajo se v smislu § 75 do nakazila takse za novo sodniško legitimacijo ss. Arhar, Kos, Petrovič. — Kaznuje se z ukorom ss. Seiti, ker se do danes ni poslal niti sodniške legitimacije niti predpisane takse. Istočasno se opozarja na § 62 Pr. s. o. z dne 17. XII. 1936 se ukinja dosedanje poverništvo s. o. v Mariboru. S pravico delegiranja sodnikov k prijateljskim tekmam se postavlja za poverjenike: za mesti Maribor in Ptuj ss. Nemec Franc, za Čakovec in Lendava ss. dr. Brandl, za Mursko Soboto ss. Turk. — Poverjeniki se naprošajo, da najkasneje do vsakega četrta opoldne javijo s. o. seznam delegiranih in ev. zadržanih sodnikov. — Planarni sestank ljubljanskih sodnikov bo v ponedeljek dne 22. t. m. ob 19.30 pri Slamiču. Naknadna opravičila sodnikov se ne bodo upoštevala. — Delegirata se k tekmam dne 21. t. m. Ljubljana-Celje ss. Kušar, Hermes-Reka ss. Mrdjen.

Stalom klub 34. Danes ob 18.30 bo kratki tekmi vseh tekmovalcev v klubovem lokal. Važno zaradi tujinske tekme v skokih na Polževem. Udeležite se zanesljivo!

SK Ilirija (table tennis sekcija). Danes ob 17. izredno važen sestanek v klubski sobi Selenburgova l. II. nad. desno (hodnik). Polnoštevilna udeležba potrebna! Načelnik Nagy.

ZSK Hermes (nogometna sekcija). Občni zbor sekcije bo jutri v nedeljo ob 9. v gostilni Keršič (Belč). Vsi člani sigurno!

SK Mars. Drevi ob pol 20. sestanek I. in rezervnega moštva v gostilni Bauer zaradi nedeljske tekme. Vsi sigurno! Načelnik.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Sobota 20. februarja: Kvadratura kroga. Izven. Cene od 20 Din navzdol. Nedelja 21. februarja: Ob 15. uri: Korajza velja! Izven. Cene od 20 Din navzdol. Ob 20. uri: Simfonija 1937. Izven. Cene od 20 Din navzdol.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Sobota 20. februarja: Pikova dama. Premierski abonma. Nedelja 21. februarja: ob 15. Pod to goro zeleno... Izven. Cene od 30 Din navzdol. Ob 20. Manon. Izven. Cene od 30 Din navzdol.

SENTJAKOBESKO GLEDALIŠČE

Sobota, 20.: Zakonci stavkajo. Premjera. Nedelja, 21.: Zakonci stavkajo.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 20.: Ples v Savoju. Gostuje operna primadona Zlata Gjurgjenac. Znižane cene. Nedelja, 21.: ob 15. Visokost pleše. Globoko znižane cene. Ob 20. Dr.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljamo tužno vest, da nas je danes po kratki in mučni bolezni za vedno zapustila naša dobra soproga, ljubljena mama, stara mama, sestra, teta, svakinja in tašča, gospa

Marija Mandelj

soproga ravnatelja Tobačne tovarne v pokoju

Pogreb drage pokojnice se bo vršil v nedeljo, dne 21. februarja 1937,

ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Gregorčičeva ul. 7 a/p na pokopališče k Sv. Križu.

V LJUBLJANI, dne 19. februarja 1937.

ZALUJOCI OSTALI

